

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ

Τόμος Β'.
ΑΡΙΘΜ. 38.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκαστου έτους, έξόμηνος μόνον
και προπληρωτικά: Πενταχού φράγκ. χρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Β'.

τῆ 15/27, Ιουλίου 1886.

ΤΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ Ο ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ.

(Κατὰ τὸν Carl du Prel).

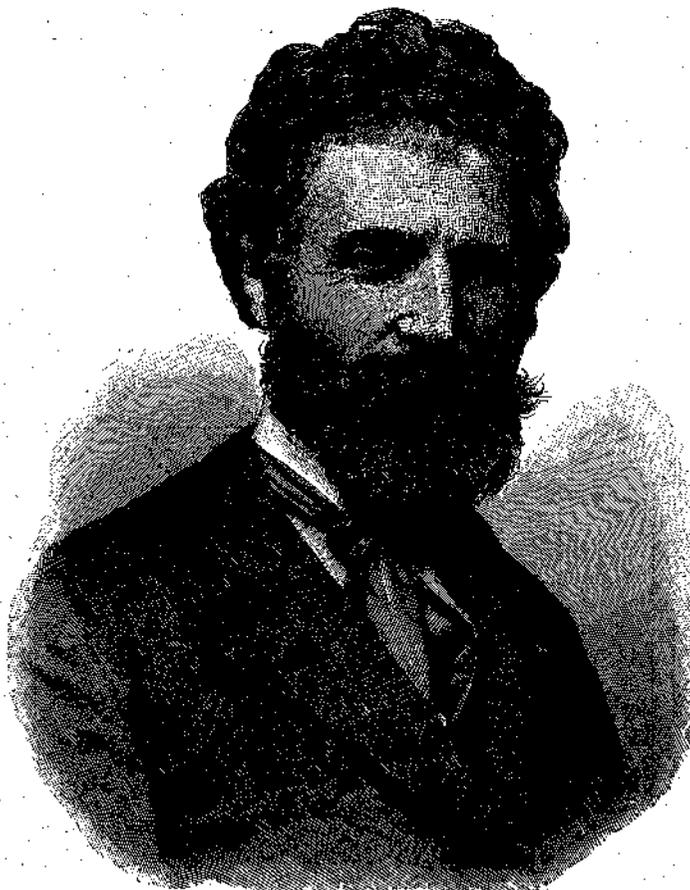
Ὅτε ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Παρισίοις εἶχε λάβει τῷ 1784 τὴν ἐντολὴν νὰ διερευνήσῃ τὸ σύστημα τοῦ Μεσμέρου περὶ τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, ἐπρόκειτο νὰ εὐρεθῶσι καὶ ν' ἀποδείξωσι κυρίως δύο πράγματα: 1) ἂν ἦτον ἀληθὴς ἡ θεωρία τοῦ Μεσμέρου, καθ' ἣν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἐκπέμπει οὐσίαν τινα, μεταφερομένην καὶ ἐπὶ ἄλλον παρόμοιον ὀργανισμόν, καὶ 2) τίνας εἶνε αἱ διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ παραγόμεναι ἐνέργειαι.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Μεσμέρου ἀπερρίφθη καθ' ὀλοκληρίαν. Καὶ δὲν ἀπηνήθησαν μὲν τὰς ἐνεργείας τοῦ μαγνητισμοῦ, τὰς ἀπέδωκαν ὁμῶς ἀπλῶς εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ μαγνητιζομένου. Μετὰ πάροδον ἰκανοῦ χρόνου ἡ Ἀκαδημία ἠκύρωσε τὴν γνώμην τῆς ταύτης καὶ ἐν τινι ἐκτενεῖ ἐκθέσει, δημοσιευθεῖσῃ τῷ 1831, ἐξήνεγκε μάλιστα καὶ τὴν γνώμην, ὅτι ὑπάρχουσι πολλαὶ μαγνητικαὶ ἐνέργειαι, ἀποδεικνυόμεναι ὅλως ὡς ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας καὶ ἐπομένως παραγόμεναι κατ' ἀνάγκην ἐκ τινος ἀντικειμενικῆς αἰτίας.

ΚΛΕΙΩ, ΤΟΜΟΣ Β'.

Καίτοι ὁμῶς ἡ ἐκθεσις αὕτη ἐγένετο ὑπο ἑνδεκα ὁμοφρονούντων ἰατρῶν καὶ συνετάχθη μετ' ἐπιμελείας μετὰ πενταετῆ μελέτην καὶ σπουδὴν, ἐν τούτοις τόσον ὀλίγης προσοχῆς ἐκρίθη ἀξία ἐκ μέρους τῶν ἐπιστημόνων, ὥστε ὅτε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ Δανὸς Χάνσεν εἶδιδε τὰς μαγνητιστικὰς τοῦ παραστάσεως, οἱ πολλοὶ ἤρχισαν νὰ τὸν κατακρίνωσιν ὡς ἀπατεῶνα καὶ ἀγύρτην. Μόλις δ' ἀφ' οὗ σπουδαῖοί τινες ἄνδρες ἀπεφάνθησαν ὁμολογοῦντες τὴν ἀλήθειαν τῶν φαινομένων τούτων, ἤρχισαν ἐπίσης πολλαχόθεν νὰ γίνωνται ἔρευναι περὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ, αἵτινες ὁμῶς ἀκόμη δὲν εἶνε ἱκαναὶ νὰ μᾶς παράσχωσιν ἀρκοῦντα ἐχέγγυα περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν κατ' αὐτὰς ἐξαχθέντων συμπερασμάτων.

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ παραδεχθῶμεν μαγνητικὴν οὐσίαν, ὀρθότερον εἶνε νὰ ὑποθέσωμεν τὴν ὑπαρξίν μαγνητικοῦ παράγοντος, ὅστις, ὡς ἡ θερμότης καὶ τὸ φῶς, εἶνε ἴσως ἐν ἰδιαιτέρον εἶδος κινήσεως τοῦ ἐν τῇ φύσει ὑπάρχοντος καὶ ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου τροποποιημένου αἰθέρος. Ὅα ἡδυνάμεθα ὁμῶς ν' ἀπο-

ΦΡΑΓΚΙΟΣΚΟΣ ΑΕΦΡΕΓΓΕΡ.

Ὁ σύγχρονος ἐν Μονάχῃ ζωγράφος.

δεξίωμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ μαγνητικοῦ τούτου παράγοντος, πρῶτον ἐὰν ὑπέπιπεν εἰς τὰς αἰσθήσεις μας, δεύτερον ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ μετενεχθῆ εἰς ἀνόργανα σώματα, ἐκδηλοῦντα δι' αὐτοῦ ὀρισμένης ἐνεργείας, καὶ τρίτον ἐὰν μετεβιβάζετο εἰς τοιαῦτα ὀργανικά σώματα, ὥστε νὰ μὴ ὑποθέτωμεν ὅτι αἱ ἐνεργεῖαι τοῦ ἦσαν ἀποτέλεσμα μόνον τῆς φαντασίας τῶν μαγνητιζομένων. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀποδείξεως, ὁ Ράιχενβαχ ἐπεχείρησε πολλὰ πειράματα, καθ' ἃ ἐν τῷ σκοτεινῷ θαλάμῳ τὸ μαγνητικὸν βευστὸν γίνεται ὄρατον εἰς τοὺς μαγνητιζομένους ὑποβάτας, τὸ δεύτερον δὲ μέρος θὰ πραγματευθῶμεν ἀλλαχοῦ, ἐνταῦθα ὅμως θὰ ἐξετάσωμεν διὰ βραχέων τὸ τρίτον μέρος τῆς ἀνωτέρω ἀποδείξεως. Ἐὰν κατορθώσωμεν ν' ἀποδείξωμεν, ὅτι τὸ μαγνητικὸν βευστὸν δύναται νὰ μεταδοθῆ καὶ εἰς τὰ φυτὰ, θὰ ἔχωμεν λόγον νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν φαντασίαν ὡς αἰτίαν τῶν μαγνητικῶν ἐνεργειῶν, διότι συμβαινουσῶν κατὰ τὸν μαγνητισμὸν τῶν φυτῶν ὀρισμένων τινῶν ἐνεργειῶν, ἀποδεικνύεται τοιοῦτοτρόπως ὑπάρχουσα μία ἀντικειμενικὴ αἰτία τῶν μαγνητικῶν φαινομένων, δηλαδή ἡ ἀληθὴς ὑπαρξὶς μαγνητικοῦ βευστοῦ.

Αἱ κατὰ τὸν μαγνητισμὸν τῶν φυτῶν ἐκδηλοῦμαι ἐνεργεῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν αὐξήσιν αὐτῶν, δύναται ὅμως νὰ ἦνε πολλαπλᾶ· π. χ. δύναται μὲν νὰ κωλυθῶσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξίν των, ἀλλ' ἀντὶ τούτου νὰ ἔχωσι μεγαλειότερα τὰ ἀνθη καὶ τοὺς καρπούς, ἢ νὰ σμικρύνωνται μὲν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ τὰ ἀνθη, νὰ πολλαπλασιαζῶνται ὅμως οἱ σπόροι καὶ νὰ μεγεθύνεται τὸ στέλεχος τῶν ἀνευ σπουδαίας ἀναλόγου αὐξήσεως τῶν ἀνθέων καὶ τῶν φύλλων των.

Καὶ αὐτὸς ὁ Μέσμερος εἶχε παρατηρήσει, ὅτι δένδρον τι, ὅπ' αὐτοῦ μαγνητισθέν, εἶχε διατηρήσει τὰ φύλλα του μακρότερον χρόνον καὶ εἶχεν ἀνθήσει τὸ ἐπιὸν ἐὰρ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους. Κατὰ τὰ πειράματα τοῦ καθηγητοῦ Clemens τὰ φυτὰ εἶνε πολὺ εὐαίσθητα ἀπέναντι τοῦ αἰθέρος καὶ δύναται νὰ χλωροφορμισθῶσιν, ἐπομένως δύναται νὰ δεχθῶσιν καὶ τὸ μαγνητικὸν βευστόν. Ὁ ἱατρός Dugnomi ἐπεχείρησε νὰ μαγνητίσῃ μίαν ῥοδακινέαν, ἣτις ποτὲ δὲν εἶχεν ἀποφέρει ὀρίμους καρπούς, διότι οὗτοι προῶρως ἐσθίοντο καὶ κατέπιπτον τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἐκ τῶν πέντε καρπῶν, ὅτινες ἐκρέμαντο ἀπὸ τῶν κλάδων τοῦ δένδρου, ἐξέλεξεν ὁ ῥηθὴς ἱατρός ἓνα καὶ μόνον καὶ ἤρχισε καθ' ἑκάστην νὰ τὸν μαγνητίζῃ ἐπὶ εἰκοσι λεπτὰ εἰς διάστημα δύο ἑβδομάδων. Ἐν ᾧ λοιπὸν τὰ ἄλλα ῥοδάκινα, ὡς πάντοτε, κατέπεσαν, τὸ μαγνητισθὲν ἐχρωματίσθη μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ζωηρῶς καὶ, ἀφ' οὗ ὀρίμασεν, ἐγένετο ἀντικείμενον κοινῷ θαυμασμοῦ ἕνεκα τῆς ὀριότητος καὶ τοῦ μεγέθους του, πάντες δὲ οἱ κηπουροὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτοῦ ἐμβολάδας. Ὁ καθηγ. Ebnemoser ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν φίλων του, τοῦ καθηγ. Ebnbeck καὶ τοῦ κηπουροῦ Simning, ἐφύτευσεν ἐν Βόννῃ τῇ 2. Μαΐου 1821 φασηόλους, πίσα, βρόμην καὶ τροπαίολα (Tro-paeolum majus) ἐν τῷ αὐτῷ ἔδαφει, εἰς μικρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν, οὕτως ὥστε ἐξ ἑκάστου εἶδους οἱ ἡμίσεις σπόροι ἐποτίζοντο διὰ συνήθους ὕδατος, οἱ δὲ ἄλλοι διὰ μαγνητισθέντος. Τῇ 10. Μαΐου τὰ πρῶτα βλαστήματα ἀνέδυσαν ἐκ τοῦ χώματος καὶ πρῶτον τὰ μὴ μαγνητισθέντα μέρη τῶν φασηόλων, τῶν πίσων καὶ τῆς βρόμης, ἐν ᾧ ἐκ τῶν μαγνητισθέντων μάλιστα μικρὰ τινὰ μόνον ἔχθη ἐφάνησαν. Τῇ 9. Μαΐου ὁ αὐτὸς καθηγητὴς ἐφύτευσε σπόρους τῶν αὐτῶν φυτῶν, ἐξαίρουμένου τοῦ τροπαίου, χωρὶς νὰ τοὺς ποτίσῃ, ἀφ' οὗ ὅμως προηγουμένως ἐμαγνήτισεν ἐν μόνον τμήμα τοῦ σπόρου. Τῇ 12. Μαΐου ἐβλάστησαν ἅπαντες, ἀλλ' οἱ

μὴ μαγνητισθέντες ἐφάνησαν ταχύτερον αὐξάνοντες, καὶ ἐν ᾧ αἱ μὴ μαγνητισθεῖσαι φασηόλοι εἶχον ἦδη τέσσαρα φύλλα, αἱ μαγνητισθεῖσαι μάλιστα ἐδείκνυον ἔχθη τινὰ ὑπερᾶνω τοῦ χώματος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνθήσεως ὁμοίως τὰ μὴ μαγνητισθέντα φυτὰ προέτρεχον τῶν ἄλλων, οἱ καυλοὶ καὶ τὰ φύλλα των ἦσαν μεγαλειότερα, ὠχρότερα ὅμως τῶν μαγνητισθέντων. Οὕτως ἔβαινον τὰ πράγματα μέχρι τῆς 8. Ιουλίου, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀφόρτερα τὰ εἶδη τῶν μαγνητισθέντων σπόρων ἔγιναν ὀριότερα, μεγαλειότερα καὶ ἀπέκτησαν χρώμα ζωηρότερον, τοῦτο δὲ παρατηρήθη πρὸ πάντων εἰς τὴν βρόμην, τὰς φασηόλους καὶ εἰς τὸ τροπαίολον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὀριμάνσεως τὰ μὴ μαγνητισθέντα φυτὰ ἐφάνησαν ὡσεὶ σπεύδοντα νὰ μαρανθῶσιν ἐνεκεν ἁλλείψεως ἐσωτερικῆς δυνάμεως, καὶ ὅτε τέλος ταυτοχρόνως ἀφῆρθησαν οἱ σπόροι, ἀπεδείχθη ὅποια καὶ ὀπόση ἦτον ἀκριβῶς ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο εἰδῶν. Οἱ σπόροι τῶν μαγνητισθέντων φυτῶν ἦσαν πολὺ τελειότεροι, μεγαλειότεροι καὶ ἰδίᾳ βαρύτεροι, ἐν μέρει δὲ καὶ πολυπληθέστεροι τῶν μὴ μαγνητισθέντων.

Τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν καὶ διὰ πειραμάτων, γενομένων ἐν ἀνθοδοχείοις, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐνταῦθα συνέβησαν πολλὰ ἀντιφατικὰ φαινόμενα, διότι δύσκολος ἦτον ἡ ἀποφυγὴ ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων παρακωλυουσῶν τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν. Ὁ Ebnemoser συμπεραίνει ἐκ τῶν ἀνωτέρω πειραμάτων του τὰ ἐξῆς: 1) ὅτι ὁ μαγνητισμὸς λίαν ὑποβοηθεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν, ἐπιβραδύνων τὴν ταχέαν αὐτῶν βλάστησιν καὶ ἰσχυροποιῶν τὰ ἀνθη των, 2) ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ φυτικοῦ βίου, ὁ σχηματισμὸς σπόρων, ὑποστηρίζεται σημαντικῶς διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ, οὕτω δὲ ἡ συγκομιδὴ γίνεται καλλιτέρα καὶ ἀφθονότερα, σπουδαία καὶ τοῦτο ὀφέλεια δι' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς γεωργίας.

Κατὰ τὰ μαγνητιστικὰ πειράματα αἱ περισσώτεροι δυσκολαὶ ἐγίνονται εἰς τὴν ἐξεύρεσιν μεθόδου, καθ' ἣν τὰ διὰ τὰ πειράματα ὀρισμένα φυτὰ νὰ μὴ ὑπόκνηται εἰς διαφορὰς ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις, οὕτω δὲ νὰ ὀρισθῆ ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῶς τὸ ποσοῦν τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐκδηλουμένης ἐνεργείας τοῦ μαγνητισμοῦ. Ἐπίσης δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἐξακριβωθῆ, ὅτι ὁ ἐν χρῆσει σπόρος τῶν διαφορῶν πειραματιζομένων φυτῶν ἔχει τὴν αὐτὴν ἀρχικὴν ποιότητα. Τὴν ἀβεβαιότητα ταύτην δυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν, ἀν' ἐξετάσωμεν ποικιλοτρόπως τὰ διάφορα φυτὰ καθ' ὃν χρόνον ἀναπτύσσονται, ὅτε καὶ εὐκολώτερον δύναται νὰ εὐρεθῆ ἡ διαφορὰ τοῦ ποιοῦ των, καὶ κατὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην τὰ ὀπισθοδρομοῦντα εἶδη ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ μαγνητισμοῦ, μεθ' ὃ προσέχομεν ἀν' φθάσωσιν ἢ ὑπερτερήσωσιν κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τὰ ἄλλα καὶ μῆπω μαγνητισθέντα εἶδη. Διότι ἀν' καὶ τὸ φυτὸν χρησιμοποιοῖ τὸν μαγνητισμὸν κυρίως πρὸς μόρφωσιν τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ σπόρου, ἐν τούτοις εἶνε πολὺ πιθανόν τὴν περισσεύουσαν τοῦ μαγνητιστοῦ δύναμιν νὰ τὴν ἐπωφελεθῆται πρὸς ταχύτεραν αὐτοῦ αὐξήσιν.

Τοιοῦτό τι πείραμα ἀναφέρει καὶ ὁ Λαφονταίνος ἐν „L'art de magnétiser“. Κηπουρὸς τις εἶχε δύο γεράνια, ὧν τὸ μὲν πάντοτε ἐχλόαζε, τὸ δὲ ἐμαραίνετο ἀκαταπαύστως καὶ μόνον ἐν φύλλον ἀνέδιδε, τὸ ὅποιον ταχέως ἐκτριπνίζε καὶ κατέπιπτε. Τὸ ἀσθενὲς φυτὸν ἐμαγνήτισθη καὶ ἐποτίσθη διὰ μαγνητισθέντος ὕδατος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνέδωκε πολυάριθμα φύλλα, μὴ καταπίπτοντα πλέον, ἐπὶ τέλους ἐκαλύφθη καθ' ὅλοκληρίαν ὑπὸ πυκνοῦ φυλλώματος καὶ ὑπερτέρησε τοῦ ὑγιῶς γερανίου κατὰ τὴν ταχέαν καὶ ζω-

ρὰν ἀνάπτυξιν. Ἐτι περιεργώτερον εἶνε τὸ πείραμα, τὸ ὅποιον ὁ ἱατρός καὶ ἀνθοκόμος Picard ἐν St. Quentin ἐπεχείρησε δι' ἐμβολάδων ἐπὶ ἐξ ῥοδῶν, ὧν τὰς μὲν πέντε ἀφήκε ν' ἀναπτυχθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν, τὴν ἕκτην δὲ ἐμαγνήτιζε δις τῆς ἡμέρας ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας. Τὸ πείραμα ἤρχισε τῇ 5. Ἀπριλίου, τῇ 10. δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ μαγνητιζομένη ῥοδὴ ἀνέδωκε δύο βλαστοὺς μήκους ἐνὸς ὑφεκατομέτρου, ἐν ᾧ αἱ λοιπαὶ ἤρχισαν νὰ βλαστάνωσι μάλιστα τῇ 20. Ἀπριλίου. Μέχρι τῆς 10. Μαΐου τὸ μήκος τῶν δύο βλαστῶν ἠξήθη εἰς τεσσαράκοντα ὑφεκατόμετρα, ἐξ δὲ κάλυκες ἐκρέμαντο ἀπ' αὐτῶν, ἐν ᾧ τῶν λοιπῶν ῥοδῶν οἱ βλαστοὶ μάλιστα εἶχον πέντε ἕως δέκα ὑφεκατομέτρων μήκος καὶ οὐδένα κάλυκα. Τῇ 20. Μαΐου τὸ μαγνητιζόμενον φυτὸν ἐξήνθησε καὶ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐξ ὄρατα καὶ μεγαλοπρεπῆ ῥόδα, ὧν τὰ φύλλα εἶχον διπλασίαν τῶν ἄλλων περιφέρειαν. Ἀφ' οὗ ἐμαρανήθησαν τὰ ἀνθη, ἐκλαδεύθη ἡ ῥοδὴ, ἀνέδωκε μὴν Ἰουλίῳ ὀκτῶ νέα ῥόδα καὶ μέχρις Αὐγούστου ἐφθασεν εἰς ὕψος ἐξήκοντα καὶ τεσσάρων ὑφεκατομέτρων. Καὶ ἄλλα πειράματα ἐπείσαν τὸν ἀνθοκόμον τοῦτον περὶ τῆς διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ ταχύτερας ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν, καὶ τὸν παρεκίνησαν μάλιστα νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν μαγνητισμὸν ἐνὸς καὶ μόνου κλάδου φυτοῦ τινος. Πρὸς τοῦτο ἐξέλεξε μετρίον τινὰ κλώνον ῥοδακινέας, φέροντα τρία ῥοδάκινα, τὰ ὅποια καθ' ἑκάστην ἤρχισε νὰ μαγνητίζῃ ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας. Μάλιστα παρήλθον ὀλίγαι ἡμέραι καὶ ἰδοῦ ἤρχισαν οἱ καρποὶ νὰ διακρίνονται τῶν λοιπῶν διὰ τοῦ μεγέθους των καὶ κατήντησαν ἐπὶ τέλους νὰ ἔχωσι περιφέρειαν μείζονα τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὑφεκατομέτρων, ἀσυνήθη εἰς τὰ ῥοδάκινα τοῦ τόπου ἐκείνου. Τὰ φύλλα καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ κλάδου τούτου ἦσαν σημαντικῶς παχύτερα, παρὰ τὰ τῶν λοιπῶν, ὧν τὰ ῥοδάκινα μάλιστα εἶχον δεκαπέντε ὑφεκατομέτρων περιφέρειαν καὶ ἐβράδυναν νὰ ὀρίμασιν κατὰ ἓνα περίπου μῆνα.

Κατὰ τὸν Petrus (Etude du magnétisme animal) εἶνε ἀνάγκη νὰ μαγνητίζωνται τὰ φυτὰ ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ οὐχὶ τἀνάπαλιν, ἦτοι κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς φυσικῆς τῶν ἀναπτύξεως, κατὰ τὸν τρόπον δὲ τοῦτον ὁ πειραματιστὴς δύναται νὰ προσδοκᾷ ἐν τοῦ πειράματός του ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται φανερῶς, ὅτι πράγματι ὑπάρχει μία τις διαφορὰ τῆς ἀναπτύξεως μεταξὺ τῶν μαγνητιζομένων καὶ μὴ φυτῶν. Πᾶν μαγνητιζόμενον φυτὸν χρησιμοποιοῖ ἐν πρώτοις τὸ ἐγγεόμενον εἰς αὐτὸ μαγνητικὸν βευστόν ἐπ' ὀφέλειαν τῆς σημαντικωτάτης λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ του, ἦτοι πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ σχηματισμὸν τῶν ἀνθέων καὶ τοῦ σπόρου του καὶ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ βλάβῃ τῆς ταχέας αὐξήσεώς του, ἦτις δὲν ἔχει τόσην σπουδαιότητα διὰ τὸν φυτικὸν βίον. Κατὰ παραπλήσιον ἔτισης τρόπον ἐργάζεται καὶ ἡ φυσικὴ ἱαματικὴ δύναμις ἐν τῷ ζῶντι ὀργανισμῷ τῶν ζῴων, τὰ ὅποια δαπανῶσι πολὺ μεγαλειότεραν δύναμιν πρὸς ἀναπλήρωσιν καταναλωθέντων μερῶν, μάλιστα δὲ ὅταν ταῦτα ἔχωσι πολλὴν σπουδαιότητα διὰ τὴν ὑπαρξίν των. Οὕτω καὶ οἱ σκώληκες, κατὰ τὸν Ἀββᾶν Σπαλλανζάνην, ἀναπληροῦσι τὴν κεφαλὴν ἐνωρίτερον τῆς οὐρᾶς, καὶ εἰς τοὺς ἰχθύς γίνεται ἡ ἀναπλήρωσις τῶν ἀποκοπέντων περυσίων κατὰ διαδοχὴν, καθ' ὅσην ταῦτα ἔχουσι σπουδαιότητα διὰ τὴν κίνησιν, ἦτοι πρῶτον ἀναπληροῦται ἡ οὐρά, ἔπειτα τὰ περὺγια τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας καὶ τελευταίον τὰ νωτιαία. Ἐν ἣ ὅμως περιπτώσει φυτὸν τι ἔχη περισσεύοντα μαγνητισμὸν μετὰ τὸν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ

σπόρου του δαπανηθέντα, τότε χρησιμοποιοῖ αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ὕψι τόσον σπουδαίαν ἐπίσπευσιν τῆς αὐξήσεως τοῦ σώματός του.

Ὁ μαγνητισμὸς λοιπὸν ἐξασκεῖ ἐπὶ τὰ φυτὰ τὴν αὐτὴν ἦν καὶ ἐπὶ τὸν ἀνθρώπον ἐπενέργειαν, δηλαδή ὑποβοηθεῖ τὰς θρεπτικὰς τῶν λειτουργίας καὶ ἀντενεργεῖ κατὰ τῶν ὑπαρχόντων νοσημάτων, ἐντεῦθεν δὲ κατ' ἀνάγκην ἔπεται, ὅτι τὸ φαινόμενον τῆς θρέψεως παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς φυτοῖς ὑπόκειται εἰς συγγενεῖς θεμελιώδεις νόμους. Τὸ μαγνητικὸν στοιχεῖον τοῦ ἀνθρώπου ἀπορροφᾶται ὑπὸ τοῦ φυτοῦ, ὅπερ τὸ διαθέτει πρὸς ἴδιαν του ὀφέλειαν, ὀφείλει ἐπομένως νὰ ἔχῃ καὶ συγγενεῖαν τινὰ πρὸς τὸν φυτικὸν μαγνητισμὸν, τοῦ ὁποῦ τὴν ὑπαρξίν μᾶς προδίδει τὸ φαινόμενον, ὅτι καὶ τὰ φυτὰ δύναται μαγνητικῶς νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν. Ἐντεῦθεν συμπεραίνομεν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Μέσμερος ὑπέθεσεν, ὅτι ὁ μαγνητισμὸς εἶνε γενικῶς καθ' ὅλην τὴν φύσιν ἐξηπλωμένος, καίτοι φαίνεται ὑποκειμενὸς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ εἰς διαφορὰς τροποποιήσεις. Ἡ συγγένεια αὕτη μεταξὺ φυτικοῦ καὶ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐπὶ τοῦ φυτοῦ μαγνητικῶν ἐπενεργειῶν, ἀν' ὁ μαγνητισμὸς αὐτὰ ἀνθρώπου τὰ ἦνε ἀσθενῆς. Πολλὰ παρατηρήσεις ἀπέδειξαν, ὅτι τὰ ἀνθη μαραίνονται ταχύτερον ἐν τοῖς δωματίοις ἀσθενῶν ὑποκειμένων, καὶ ἄλλαι μάλιστα, ὅτι καθ' ὅλοκληρίαν ἀπονεκροῦνται διὰ τῆς ἐπαφῆς καὶ περιποιήσεως γυναικῶν ἐχουσῶν τὰ ἐμμηναῖα των.

Ἐνεκα τῆς συγγενείας λοιπὸν ταύτης τῶν φυσικῶν δυνάμεων δὲν μᾶς φαίνεται ἄπορον, ὅτι καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς, ὁ διελαύνων τὸ νευρικὸν τοῦ ἀνθρώπου σύστημα, συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν δυνάμεων ἐκείνων, αἵτινες ὑποβοηθοῦσι τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν. Ὁ Σέιμμενς ἀπέδειξε τὴν ἐνεργειαν τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν φυτῶν. Διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός καὶ τῆς συγχρόνου ὕγρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας θερμοκηπίου τινὸς κατέστησε χαμοκέρασα ἐντὸς δύο μηνῶν ὄριμα, σμέουρα ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἡμερῶν καὶ σταφυλὰς ἐντὸς τριῶν μηνῶν, οἱ δὲ καρποὶ οὗτοι εἶχον γεῖσιν πολὺ καλλιτέραν τῆς τῶν ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου ὀριμασάντων. Καὶ ἄλλοι παρατηρηταὶ ἐπικυροῦσι τὴν ὀρθότητα τῶν πειραμάτων τούτων, ὁ δὲ Lascelles Scott τὸ ἐξαγόμενον τῶν ἐρευνῶν του συγκεφαλαιώνει διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: „Ἡλεκτρικὸ βέμμα μετρίως ἐντάσεως, διελαύνοντα ἐν οἰοδηγοτε φυτὸν ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐπιταχύνουσι τὴν ἀνάπτυξιν του καὶ ἐπαυξάνουσι τὴν ζωικὴν του δύναμιν, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας τὰ ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω διελαύνοντα τὸ φυτὸν ἠλεκτρικὰ βέμματα παρακωλύουσι τὴν αὐξήσιν αὐτοῦ καὶ ἐλαττώνουσι τὴν ζωικὴν του δύναμιν.“ Ἐτερος φυσιοδίφης, ὁ Grandeau, ἐπεχείρησε παρόμοιον πείραμα, φυτεύσας συγχρόνως δύο φυτὰ καπνοῦ, ὧν τὸ ἐν μόνον ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ἠλεκτρικοῦ βέμματος. Ἐν ᾧ λοιπὸν τὸ μὴ ἠλεκτριζόμενον φυτὸν μετὰ πάροδον δύο μηνῶν εἶχε φθάσει εἰς ὕψος ἐξήκοντα μόνον ὑφεκατομέτρων, εἶχε δέκα μόνον φύλλα καὶ ἐζύγιζεν οὐχὶ πλέον τῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα γράμμων, τὸ ἠλεκτριζόμενον εἰς τὸ αὐτὸ διάστημα χρόνου εἶχεν ὕψος ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου, δεκατέσσαρα φύλλα καὶ βάρος 273 γράμμων. Προηγουμένως καὶ ὁ Poggioli εἶχε κάμει τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὰ ὑπὸ ἰσχυρῶν φωτεινῶν ἀκτίνων φωτιζόμενα καὶ ἀνὰ μέσον μαγνητικῶν ἐλασμάτων εὐρισκόμενα φυτὰ ταχύτερον αὐξάνουσι, τοῦτο δὲ πάλιν ἀποδεικνύει τὴν συγγένειαν ὀργανικοῦ καὶ ἀνοργάνου μαγνητισμοῦ. Ἐκ τούτων πάντων

ἀποδεικνύεται πόσον πεπλανημένη ἦτον ἡ ἀρχικὴ γνώμη τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, εἰπούσης ὅτι τὰ φαινόμενα τοῦ ὀργανικοῦ μαγνητισμοῦ δὲν παράγονται ὑποκειμενικῶς, ἀλλ' ἀπλῶς εἶνε προϊόντα τῆς ἐξηρεδισμένης φαντασίας τῶν μαγνητιζομένων. Αἱ εἰς τὰ φυτὰ ἐκδηλούμεναι ἐνέργειαι τοῦ μαγνητισμοῦ δεκνύουσιν ἡλίου φαινότερον, ὅτι τὸ κύριον ἐνταῦθα πρόσωπον διαδραματίζει μίαν ἀντικειμενικὴν δύναμις, μεταγχιζομένη ἀπὸ τοῦ μαγνητιστοῦ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ μαγνητιζομένου ἀντικειμένου. Τὸ σφὸν ἐκείνο σωματεῖον ἐν Παρίσιος, ὅπερ πολλάκις εἶχεν ἀναγκασθῆναι ἀκυρώσει ἀργότερον πολλαῖς ἀποφάνσεως του, ἃς εἶχε δημοσιεύσει μετὰ παρακαίρου σπουδῆς, δὲν εἶχε κατορθώσει καὶ τοὺς τότε συγχρόνους ν' ἀποτρέψῃ διὰ τοῦ διατάγματός του ἀπὸ τοῦ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὴν θεωρίαν

τοῦ Μεσμέρου, διότι καὶ τότε ἀκόμη εἶχεν ἀποδειχθῆ ἡ εὐαισθησία τῶν ζώων ἀπέναντι τοῦ μαγνητισμοῦ, διὰ τοῦτο δὲ ὅτε ὁ Ségur ὠμίλει ἡμέραν τινὰ μετὰ τῆς βασιλίσσης Μαρίας Ἀντουανέττας περὶ τοῦ μαγνητισμοῦ — πρᾶγμα γινόμενον τότε καθ' ὄλους τοὺς Παρισίους, — ἡ βασιλίς εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν του ἀντέταξε τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ὅτι δηλαδὴ αἱ ἐν λόγῳ ἐπενέργειαι προέρχονται ἐκ μόνης τῆς ἐξάφους τῆς φαντασίας. Ἄλλ' ὁ Ségur ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀντίρρησην ταύτην: „Μεγαλειοτάτη! Ἐπειδὴ πολλοὶ κτηνίατροι ἐμαγνήτισαν ἵππους καὶ ἐπέτυχον ἐπ' αὐτῶν πολλαῖς μαγνητιστικαῖς φαινόμενα, εὕρισκαμι εἰς ἀπορίαν, πότερον νὰ ὑποθέσω, οἱ ἵπποι ἄρα γε εἶχον πάρα πολλὴν φαντασίαν, ἢ οἱ σοφοὶ ἦσαν ἐστερημένοι αὐτῆς;“

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΛΟΝΗΣ.

(τέλος).

τὰ τῶν ἀκτῶν τῆς βορείου Γαλλίας διαπλέομεν ἤδη τὴν θάλασσαν τῆς Μάγχης καὶ ἀποβιβάζομεθα εἰς τὰς χλοερὰς παραλίας τῆς Ἀλβιόνος, εἰς τὴν χώραν τῶν ὠραίων λευκῶν καὶ τῶν ἀπεράντων φυσικῶν ἀνδρῶν, ὅπου αἱ πάντοτε καλῶς διατηρούμεναι λεωφόροι καὶ τὰ καθάρια οἰκήματα προδίδουσι τὴν εὐπορίαν καὶ τὴν αὐτάρκειαν τῶν ἐν αὐτοῖς διαιωμένων ἀνθρώπων. Ἐδῶ βλέπομεν ἔμπροσθέν μας ἐργαζομένην ὄντως ὑγῆ καὶ δραστηρίαν φυλήν. Εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς νεάνιδας παρατηροῦμεν εὐστάθειαν χαρακτῆρος, ἀποφασιστικότητα καὶ σθένος ἀνδρικόν, πρὸς ὃ ἀνταποκρίνονται τὰ μεγάλα μέλη των, ἡ εὐθυτενὴς κεφαλὴ καὶ οἱ ζωηροὶ καὶ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ των. Ἡ μάλλον ὀστεώδης κατασκευὴ τοῦ σώματός των φαίνεται ἀποστεροῦσα αὐτὰς τῆς ἀπαιτουμένης περὶ τὰς κινήσεις χάριτος, ἀλλ' ἡ φύσις ἐδίδαξεν αὐτὰς νὰ μεταχειρίζονται τὰ μέλη των δεξιῶς καὶ νὰ ἐργάζονται μετὰ προθυμίας καὶ καρτερικότητος. Ὁ Καλαίσιος πορθμὸς χωρίζει δύο ὄλους διόλου διαφόρους ἐθνότητας — ἐντεῦθεν μὲν τοὺς ἀπογόνους τῶν λατινικῶν φυλῶν, ἐκείθεν δὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς γερμανικῆς γενεᾶς. Αἱ κόραι τῶν ἀγγλοσαξῶνων φέρουσι χροιάν αὐστηρᾶς παρθενικότητος, εἶνε ὠραῖαι, εὐσωμοὶ καὶ διαυγεῖς ὡς δροσερὰ ἐαρινὴ πρῶια, καὶ διακρίνονται ἀπὸ τῶν κορασιδῶν τῶν λατινικῶν φυλῶν διὰ τοῦ λευκοτάτου δέρματος, τῆς χρυσοῦς κόμης, τῶν μεγάλων καὶ γλαυκῶν ὀφθαλμῶν των.

Ἡ συμπεριφορὰ τῶν γυναικῶν τούτων δὲν εἶνε τόσο ἀφελῆς καὶ ἀπροσποίητος, ὅσον ἡ τῶν γαλλίδων καὶ ἰσπανίδων δὲν ἔχουσι τὴν ζωηρότητα ἐκείνην, τὰ εὐγλωττα ἐκείνα κινήματα καὶ τὴν ἐκφραστικὴν τοῦ προσώπου, ἣτις διακρίνει τὰς γυναῖκας τῶν νοτίων λαῶν. Ἐπίσης δὲν καταθέλγει τὸν θεατὴν τὸ βᾶδισμά των, οὐδὲ κινεῖ τὴν περιέργειάν του ἡ στάσις καὶ ἡ κίνησις τῶν ὤμων των. Ἄλλ' ἀντὶ ὅλων τούτων ἔχουσι ἄλλα, μάλλον ἐσωτερικὰ, πλεονεκτήματα, μίαν ἐλκυστικὴν καὶ μυστηριώδη ἡδύτητα, ἣτις πληροῖ τὸν ψυχικὸν των βίον, καὶ τοῦτο κυρίως ἀποτελεῖ τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς γερμανίδος ἀπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν. Τὴν ἰταλίδα, τὴν ἰσπανίδα καὶ τὴν γαλλίδα κα-

πορθόνομεν νὰ γνωρίσωμεν ἐντὸς μικροῦ, ταχέως ἐμβαδύνομεν εἰς τὸν ἀπλοῦν βίον τῆς καρδίας των, μετ' ὀλίγον ὁμοῦ παύομεν πλέον τοῦ νὰ ἐνδιαφερώμεθα περὶ αὐτῶν. Αἱ γερμανίδες ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ ζοφερὰ καὶ ἀπέραντα γερμανικὰ δάση ὅσον περισσότερο καὶ βαθύτερον εἰσχωροῦμεν εἰς αὐτὰ, ἄλλας τόσας ἀνακαλύψεις κάνομεν, καταγοητευοῦσας τὰς αἰσθήσεις καὶ ἀποθαμβούσας τὰ βλέμματά μας. Ἡ ψυχὴ τῆς γερμανίδος ἐγκρύπτει ἑκατομμύρια σπόρων, οἵτινες ἀναμένουσι τὴν πρώτην εὐκαιρίαν διὰ νὰ γονιμοποιηθῶσι καὶ ν' ἀναδώσωσι βλαστούς. Τὸ ἀληθὲς ὁμοῦ εἶνε, ὅτι οἱ καρποὶ τῶν βλαστῶν τούτων πολλάκις δὲν εἶνε εὐχνομοὶ οὐδὲ ἔχουσι εὐγενεῖς καὶ καλὰς ἰδιότητας, καὶ διὰ τοῦτο ἀγνοοῦμεν τίνες νὰ προτιμήσωμεν, τὰς γερμανίδας μὲ τὴν καθούδουσαν ψυχὴν των, ἢ τὰς ἰταλίδας καὶ ἰσπανίδας μὲ τὴν πρωτότυπον χάριν καὶ τὸ ἐξωτερικῶς τέλειον κάλλος τοῦ σώματός των.

Αἱ ἀγγλίδες πρὸς τὴν ἀρετὴν ταύτην τῶν γερμανίδων κέκτανται περιπλέον καὶ εὐστάθειαν χαρακτῆρος καὶ διαύγειαν πνεύματος καὶ ὑγίαιαν τοῦ τε σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, σπανίαν σχετικῶς παρὰ τὰς λοιπὰς γυναῖξιν. Αὐταὶ αἱ γυναῖκες ἐσκληραγωγῆθησαν καὶ ἀπέκτησαν ἀνδρικόν σθένος διὰ φρονίμου τοῦ σώματος ἀσκήσεως, δι' ἐπιμελημένης διαίτης καὶ ἀκωλύτου ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν των χαρακτηρισμάτων. Οὐδεμίαν βλέπομεν παρ' αὐτὰς θηλυπρέπειαν, οὐδεμίαν ἀβρότητα περὶ τὰς κινήσεις, οὐδὲ ἄλλην τινὰ διαστροφήν καὶ ἄμετρον ἐπίτασιν τῆς φυσικῆς εὐαισθησίας, ἀλλὰ μάλλον εὐρωστίαν καὶ ζωηρότητα, ἣτις ὁμοῦ πολλακίς εἶνε ἀναμεμιγμένη καὶ μὲ ποίαν τινὰ ἀκαμψίαν καὶ σκληρότητα. Τὰ πρόσωπα τῶν ἀγγλίδων ἐπὶ τέλους καταντῶσιν ἐπιμήκη, εὐθύγραμμα, ἀπαθῆ καὶ οὕτως ἐξέρχονται τῶν ὀρίων τοῦ καλοῦ, δι' ἡμᾶς τοῦλάχιστον τοὺς ἐν Ἀνατολῇ ἀνατραφέντας.

Αἱ γυναῖκες τῆς Ὀλλανδίας δὲν διαφέρουσι πολὺ τῶν ἀγγλίδων, ἀλλ' εἶνε μάλλον εὐσωμοὶ καὶ το χρῶμα τοῦ προσώπου των εἶνε ἀβρότερον καὶ βολιμώτερον. Πρὸς τὴν φυσικὴν εὐσωμίαν των ἀνταποκρίνεται καὶ τὸ ὑλιστικὸν των ὀρεξίμωτον, — θέλουσιν, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐν ζῶσιν ἐν δαφιλείᾳ, οὐδέποτε βεμβάζουσιν, οὐδ' ἔχουσι ὄνειροπολήσεις, ἢ μόνη των δὲ φροντίς εἶνε ἡ οἰκογένεια, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ εὐζωία. Ἡ Ὀλλανδὴ εἶνε ἐν γένει πρότυπον οἰκοδεσπο-

ΤΥΡΟΛΙΣ.

Κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Δεφρεγγέρ.

νης — όπως Φρειδερίκος ο μέγας ήν ο πρώτος του κράτους υπηρέτης, ούτω και αυτή είνε ή πρώτη του οίκου θεράπαινα. Η καλλονή της συνίσταται εις τὸ ἀβρότατον και λευκότατον δέρμα, εις τὴν εὐρωστίαν και ἀλκήν τῶν τελείως ἀνεπτυγμένων μελῶν της, και εις τὴν ἀπλότητα και ελικρίνειαν τῆς ψυχῆς, ἀντικατοπτριζομένην εις τοὺς μεγάλους, διαυγεῖς, στρογγύλους και γλαυκοὺς ὀφθαλμούς της.

Ἀκριβῶς ἀντίθετοι πρὸς τὰς φιλοπόνους και εὐσάρκους γυναῖκας τῆς Ὀλλανδίας είνε αἱ κόραι τῆς Σκανδιναυικῆς χερσονήσου και ἰδίᾳ τῆς Σουηδίας. Τὸ χρώμά των είνε υπεράγαν διαυγές, τὸ ἀνάστημά των βαδινὸν και εὐλύγιστον, οἱ ὄμοι συχνάκις συμπιεσμένοι, ἀβρὰ και λεπτοφυῆ τὰ ἄλλα μέλη, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου τὸ πνεῦμά της ἔχει ζωηρότητα, εὐκινήσιαν και ἐτοιμότητα, ὅπως ξένην και ἀγνωστον εις τὰς γυναῖκας τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ὀλλανδίας και τῆς Γερμανίας, ἡ ἐμφάνισις των περιβάλλεται, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ ποιητικῆς τινος αὔρας, στερεῖται ὅμως τῆς προσηκούσης βαδύτητος και δυνάμεως. Τοῦτο δεικνύει και ἡ ἐξωτερικὴ των ὄψις, ἥτις παρ' ὅλην τὴν χάριν, τὴν διαύγειαν και τὴν λεπτοφυῖαν, δὲν είνε ἱκανὴ νὰ ἐμπούησῃ εις τὸν παρατηρητὴν θετικὴν τινα ἐντύπωσιν. Ἡ ἑλλειψις αὐτῆ ἀναπληροῦται ὅμως διὰ τῆς χάριτος και τῆς εὐστροφίας τῶν κινήσεων, διὰ τῆς πνευματώδους ζωηρότητος και τῆς ποιητικῆς ἐκείνης χροιάς, ἥτις παρέχει εις τὴν σουηδὴν ἔκτακτα και ἀκαταμάχητα θελήγητρα. Χαρακτηριστικὸν είνε τὸ πρόσωπον τῶν γυναικῶν τούτων, ὧν οἱ διαυγεῖς ὀφθαλμοὶ ἐκπέμπουσι φωσφορίζοντας σπινθήρας, αὐτὴ ὅμως ἡ ἰδιορρυθμία τοῦ ἐθνικοῦ των τύπου παραδόξως δὲν δεσμεύει τὰς αἰσθήσεις τῶν ξένων, καιτοι πάντες θαυμάζουσι τὴν καλλονὴν τῶν γυναικῶν τῆς Σκανδιναυικῆς.

Ἐνταῦθα ἔπρεπε νὰ παράσχωμεν ὀλίγας σημειώσεις και περὶ τῶν γυναικῶν τῆς Γερμανίας, ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο ἡδη βραχεῖα μνεία. Ἄλλ' είνε προτιμώτερον νὰ παρελθῶμεν αὐτὰς ἐν σιγῇ, διότι πολλὰ ἡδη ἐγράφησαν περὶ αὐτῶν και οἱ ἀναγνώσται μας θὰ γνωρίζουσιν ἴσως τὰς παραβολὰς και τὰς συγκρίσεις, αἵτινες ἔγιναν ὑπὸ διαφόρων μεταξὺ γαλλίδων και γερμανίδων. Πάντες ἐπῆνεσαν και ἐξεθείασαν τὰς συμπαιριώτιδας τοῦ Γκαίτε και ἀπέδωκαν εις αὐτὰς προτερήματα, τὰ ὅποια ἡμεῖς δυστυχῶς δὲν κατορθώσαμεν ν' ἀνακαλύψωμεν. Αἱ γερμανίδες είνε ἐν γένει ψυχραὶ, ἀπαθεῖς, ὑπολογίζουσιν ὡς ἔμποροι ἢ ὡς λαχανοπῶλαι, είνε φλύαροι εις τὸν ὕπατον βαθμὴν και τὰ σωματικά των θέληγητρα, ὅσον και ἂν ἦνε ἐνίοτε ἀκαταμάχητα, δὲν δύναται νὰ κρατήσωσιν ἀείποτε δέσμιον τὸν νοῦν και τὴν καρδίαν τοῦ θαυμαστοῦ των. Ἀξιοθαύμαστος είνε ἡ ἀφέλεια και εὐπιστία των, ἀνωτέρα δὲ παντὸς ἐπάινου ἢ οἰκονομία και ἡ φειδῶ, μεθ' ἧς ζῶσι και ἐνδύονται, ἀποφεύγουσι πᾶσαν πολυτέλειαν, πᾶσαν περιττὴν δαπάνην και μὴ ὑποκείμεναι, ὅσον αἱ ἄλλαι γυναῖκες, εις τὰς διατάξεις τοῦ παντοκράτορος συμμοῦ. Ὅπως ἀντίθετοι πρὸς τὰς γερμανίδας και ἀσπονδοὶ ἔχθρα των είνε αἱ πολωνίδες, αἵτινες καιτοι κατὰ τὴν συμμετρίαν και τὴν ἀρμονικὴν κατασκευὴν τοῦ σώματός των δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῶσιν ὠραῖαι, ἐν τούτοις „τρελλαίνουσι“ τοὺς ἄνδρας και κινουσι διὰ τῆς διαβολικῆς των ὠραϊότητος τὸν φθόνον ὅλων τῶν ἄλλων γυναικῶν· τὸ ἀσύμμετρον πρόσωπον μετὰ τὰς προεξεχούσας γνάθους, μετὰ ἐρυθρὰ και σφριγγόντα χεῖλη, τὴν ὠχρὰν ὄψιν, τοὺς φαίους και πολλακίς ἐρεβώδεις και ἀκινύτους ὀφθαλμούς παρέχει εις αὐτὰς δαιμονικὴν ὄντως μαγείαν, εις ἣν οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιστῆ. Ὁμοιάζουσι πρὸς ἐρωτόλους δαίμονας, ἀκορε-

στος ἀπορροφῶντας τὴν ψυχὴν μας, ἔχουσι δ' εὐστροφίαν ἀπερίγραπτον περὶ τὰς κινήσεις, τὰς φλόγας τῆς κολάσεως εις τοὺς ὀφθαλμούς και δύναμιν τίγρεων, — ἐν γένει είνε γυναῖκες πλήρεις θελήγητρων, ὅφ' ἂς δύναται νὰ ὑποταχθῶσιν ὅλαι αἱ ἐθνότητες· ἀλλ' ἀφ' οὗ ὅμως ἀπορροφήσωσι τὴν ψυχὴν μας, ῥίπτουσιν ἡμᾶς μακρὰν των ὡς λεμόνιον, ἀφ' οὗ ἐξέθλιψαν τὸν χυμόν. Ἐχουσι ὕψιπετῆ, ἀλλὰ συγχρόνως και ἴλιαν ἐγωιστικὴν ψυχὴν, ἐγωιστικὴν και ἐν αὐτῇ τῇ φανατικωτάτῃ φιλοπατρίᾳ των· ὅσον προθύμως δύναται νὰ μαρτυρήσωσιν ὑπὲρ μιᾶς ἰδέας και νὰ θυσιασθῶσι χάριν αὐτῆς, ἄλλο τόσον εὐκόλως παραδίδονται εις τὴν ἐσχάτην κουφότητα και φιληδονίαν. Αἱ πολωνίδες δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὅπωςδὴποτε ὡς περίεργα και μυστηριώδη αἰνίγματα τοῦ γυναικείου κόσμου τῆς Εὐρώπης.

Μᾶλλον ἀμβλείας ἔχουσι τὰς αἰσθήσεις των αἱ ῥωσίδες, είνε θετικώτεροι, δὲν ὀμοιάζουσι πρὸς σφίγγας, ὡς αἱ Πολωνίδες, τὸ πρόσωπον και ἡ κατασκευή τοῦ σώματός των είνε πλατυτέρα, μᾶλλον ὀγκηρά, ὁ νοῦς των ἐκπέμπει ὀλιγωτέρας φλογεράς ἀκτῖνας και δι' αὐτὸ εὐκόλως δύναται νὰ διακριθῶσιν ἀπὸ τῶν συγγενῶν των πολωνίδων. Τὸ κάλλος των είνε κανονικώτερον, στερεῖται ὅμως τοῦ ἑλυστικοῦ ἐκείνου γοήτρου, τῆς μαγείας ἐκείνης, δι' ἧς τὸ κάλλος τῆς πολωνίδος δεσμεύει τοὺς λατρευτάς του. Ἡ πολωνὶς περιφρονεῖ τὰς οικιακὰς ἀρετάς, οὐδὲ γνωρίζει ἐνίοτε, ἂν ἡ οἰκοδέσποινα ὀφείλῃ νὰ ἔχη καθήκοντα, ἐν ᾧ ἡ ῥωσὶς παρίσταται ἡμῖν ὡς ἐργατικώτερα οἰκοδέσποινα και φρονιμωτέρα μήτηρ, τρέφουσα τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ὁ κόσμος της συνίσταται εις τοὺς περὶ αὐτὴν και εις τὰ κατὰ τὸν ἴδιόν της οἶκον.

Ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας, ὡς ὀμοδοξοῦ ἡμῖν χώρας, δὲν ἔχομεν σκοπὸν ν' ἀποπλανηθῶμεν εις μακρὰν ταξείδια, οὔτε ἔχομεν καιρὸν πολὺν νὰ δαπανήσωμεν πρὸς ἐξέτασιν τῶν γυναικῶν τῆς Σιβηρίας και τῆς Ἀσίας. Φρονιμώτερον είνε, νομίζομεν, νὰ παραβλέψωμεν τὸ διαφορούμενον γένος τῶν βουμανίδων, τὰς ἀγνώστους εἰσέτι γυναῖκας τῆς Βουλγαρίας και νὰ κατέλθωμεν ἐπὶ τέλους εις ἐκεῖνον τὸν κόσμον, ὅπουδεν, ἐὰν ἔχομεν ὀλίγον, και δίκαιον, ἐγωῖσμόν, ἔπρεπε ν' ἀρχίσωμεν τὴν περιγραφὴν μας. Αἱ καλαὶ ἑλληνίδες θὰ παράσχωσιν ἡμῖν συγγνώμην, διότι ἐφοβήθημεν τὰς κινδυνώδεις ὀφθαλούς τῆς μεροληψίας και δὲν ἐτολήσαμεν νὰ εἰπωμεν οὔτε κἀν λέξιν περὶ αὐτῶν. Ὁ γάλλος θεωρεῖ τὰς γαλλίδας ὡς τὰς πρώτας γυναῖκας τοῦ κόσμου κατὰ τε τὰς σωματικὰς και πνευματικὰς ἀρετάς, τὸ ἴδιον κηρύττει και ὁ ἀγγλος ὑπὲρ τῶν ἀγγλίδων, ὁ ἰταλὸς ὑπὲρ τῶν ἰταλίδων και ὁ γερμανὸς ὑπὲρ τῶν γερμανίδων του, φυσικὸν ἐπομένως θὰ ἦτο και ἡμεῖς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ εἰπωμεν, αἱ ἑλληνίδες είνε τὰ τελειότατα ἐπὶ γῆς γυναικεῖα πλάσματα και σὺν τῇ δηλώσει ταύτῃ νὰ ταῖς ἐγχειρίσωμεν τὴν δάφνην τῆς καλλονῆς. Ἄλλ' ὄχι· τὸ νομίζομεν προτιμώτερον, ὅσον και ἂν ἡμεθα ἐνθουσιασμένοι ὑπὲρ τῶν γυναικῶν τῆς πατρίδος μας, νὰ μὴ στέψωμεν ἀκόμη τὴν περικαλλῆ κεφαλὴν των, ἔως οὗ πεισθῶμεν, ὅτι ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποσκορακίσωσι μικράς τινας ἑλλείψεις, τὰς ὁποίας ἡμεῖς, ὡς τυφλώττοντες ἐκ τῆς πρὸς αὐτὰς ἀγάπης και συμπαιθείας, δὲν παρετηρήσαμεν, ἠκούσαμεν ὅμως νὰ λέγονται παρ' ἄλλων ἀνθρώπων. Καὶ νὰ εἰπωμεν μὲν τὴν ἀλήθειαν, ἡμεῖς μέρος τῶν νομιζομένων τούτων ἑλλείψεων, τὸ θεωροῦμεν μᾶλλον ἀναγόμενον εις τὸ πλῆθος τῶν ἀρετῶν, τὰ ὅποια ἐκάστη ἑλληνὶς ἔχει, και αὐταὶ είνε, ὅτι ἔχει πολλὴν καρδίαν, αἰσθάνεται βαθῶς και εὐκόλως παραδίδεται εις βεμβασμούς, κάσχει, μετ' ἄλλους

λόγους, τὴν ψυχὴν, ὡς ἡ δυστυχῆς ἡμῶν πατρίς, ἥς είνε ἡ ἀκραιφνεστέρα ἀντιπρόσωπος, και ἡ βεμβώδης και μελαγχολικὴ αὐτῇ ἰδιοφυῖα τῆς ἑλληνίδος γυναικὸς ἐξασθενεῖ τὴν δύναμιν τοῦ χαρακτήρος και τὴν παρεμποδίζει νὰ ἐπιδείξῃ τὰς ἄλλας της ἀρετάς, — αὐτὴ ἡ ὑπερκεχειλιζουσα ἀρετὴ και ὠραιότης τῆς καρδίας και τοῦ πνεύματος τὴν δεσμεύει κατὰ τινα τρόπον και δὲν τὴν ἀφίνει νὰ φανῆ εις τὸν κόσμον, καθ' ὃν τρόπον παρουσιάζονται αἱ γείτονες ἰταλίδες Αὐτὰς τὰς ἑλλείψεις, καθὼς εἶπομεν, ἡμεῖς τὰς θεω-

ροῦμεν μᾶλλον ἀρετάς, τὸ μόνον ὅμως, ὅπερ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὡς χρῆζον προσοχῆς, είνε ὅτι αἱ ἑλληνίδες πάρα πολὺ ὀλίγον ἀσκούσι τὸ σῶμά των, πάρα πολὺ ὀλίγον ἐργάζονται διανοητικῶς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ χαρακτήρος και τῆς διανοίας των, ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ καταλάβωσι τὴν πρώτην βαθμίδα μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ κόσμου γυναικῶν κατὰ τε τὰς ἀρετὰς τῆς ψυχῆς και τὰ πλεονεκτήματα τοῦ σώματος.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

III.

Τὸ πρᾶγμα ἐπηλήθευσε· μόλις τὴν ἐπαύριον πρὸ μεσημβρίας ἠνοήθη ἡ πινακοθήκη και μεταξὺ πολλῶν ἄλλων εἰσῆλθε μετὰ τὸ σταθερὸν ἐκεῖνο και μεγαλοπρεπὲς βῆμά του ὁ Δὸν Πέτρος, ἀντιπαρῆλθε τὴν μακρὰν τῶν εἰκόνων σειρὰν και διηυθύνθη πρὸς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, ὅπου ἀνέκειτο ἡ εἰκὼν τῆς γυναικὸς μετὰ τὸν περωτὸν πῖλον. Ἐστονοχωρήθη ὀλίγον ἄμα ἰδὼν κατελιγμένην ἡδη τὴν πρὸ τῆς εἰκόνος θέσιν, ὡς μὴ δυνάμενος μόνος, κατὰμονος νὰ ἐπεξεργασθῇ αὐτὴν χαρακτῆρα πρὸς χαρακτῆρα, τοῦθ' ὅπερ τόσον εὐχαρίστως ἠθέλε κάμει. Νέος τις κύριος ἴστατο ἐμπροσθεν αὐτῆς, ἐπὶ μακρὸν ἠτένιζε και αὐτὸς τὴν εἰκόνα ἐκείνην, κατόπιν προύχωρει εις ἐν τῆς στοᾶς παράθυρον και ἐβλεπεν ἔξω τὸν δρόμον τῶν συννέφων, κατόπιν πάλιν ἤρχετο πρὸ τῆς εἰκόνος. Αὐτὸ ἐπέπραξε τὸν γέροντα, ἀλλὰ . . . ἔπρεπε νὰ ὑπομείνῃ.

Προέβαινε λοιπὸν κατωτέρω ὡσεὶ θέλων νὰ καταγεῖνη μετὰ ἄλλας εἰκόνας, ἀλλ' ἐξ ὀλοκλήρου κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας τῆς πρὸς τὴν εἰκόνα ἐκείνην λατρείας του ἔστρεφε καθε στιγμὴν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἀκόμη και τώρα ἴδεν εἶχε παραμερίσει ἐπὶ τέλους ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀλλ' αὐτὸς ἴστατο ἐκεῖ ὡς στυλὸς βεβουδισμένος εις ρεμβασμούς. Ὁ ἴσπανὸς ἐβηκεν ἐπίτηδες διὰ νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ ἀπὸ τὸ μακρὸν ὄνειρόν του, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθει νὰ ὀνειροπολῆ· ἔπειτα ἔξυεν ὁ ἴσπανὸς τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός, ἀλλ' ὁ νέος ἀπαξ μόνον ἀπέσπασε τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τῆς εἰκόνος, περιέφερε τὸ ὠραῖον βλέμμα του ἀορίστως εις τὰ περὶ και ἐπὶ τοῦ γέροντος και προσηλώθη πάλιν εις τὴν θέαν τῆς εἰκόνος.

„San Pedro! San Jago di Compostella!“ ἐψιδύρισε γογγύζων ὁ γέρον, „τί πληκτικὸς και εὐήθης ἐρασιτέχνης είνε αὐτός!“ Περὶλυπος ἐγκατέλιπε τὸ δωμάτιον και τὴν πινακοθήκην, διότι ἠσθάνετο πᾶσαν ἀπόλαυσιν ἀφαιρεθεῖσαν σήμερον διὰ τῆς δυσθυμίας και ἀγανακτῆσεως. Προτιμώτερον ὅμως ἐὰν ἔμενε, διότι τὴν ἐπαύριον ἡ πινακοθήκη ἦτο κλειστὴ και ἦν ἐπομένως ἴναγκασμένος νὰ ἔχη ὑπομονὴν ἐπὶ τεσσαράκοντα και ὀκτὼ ὅλας ὥρας μέχρις οὗ προσέλθῃ εις τὴν εἰκόνα, δι' ἣν τόσον εἶχεν ἐνδιαφέρον. Πρὶν λοιπὸν οἱ κώδωνες τῆς μητροπόλεως σημάνωσι τὴν δωδεκάτην τῆς μεσημβρίας ὥραν ἀνέβαιναν ἡδη οὗτος μετ' ἀξιοπροποῦς σπουδῆς τὴν κλίμακα, εἰσῆλθεν εις τὴν πινακοθήκην, διηυθύνθη πρὸς τὸ γνωστότατον αὐτῷ διαμέρισμα, και ἐπέτυχεν! Ἦτον ὁ πρώτος, ἦτο μόνος, και ὀλομόναχος ἠδύνατο νὰ βλέπῃ.

Προέβλεπεν ἐπὶ μακρὸν τὴν γυναῖκα ἐκείνην διαρκῶς και ἐπλήρου τοὺς ὀφθαλμούς του ἐνίοτε ἐν δάκρυ, καταλειβόμενον δι' ἐλαφρᾶς τῶν βλεφαρίδων ἐπιφάσεως και ἐψιδύριζε σιγαλῶς „ὦ Λαύρα!“ Αἰφνης προσέβαλε και εὐκρινῶς τὴν ἀκοὴν του στεναγμός, προερχόμενος ἐκ τῶν ὀπισθεν, ὅπου και ἐστράφη ἐκπληκτος ὁ γέρον και εἶδε τὸν προχθεσινὸν νεανίαν πάλιν ἐκεῖ πλησίον του και πρὸς τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀναβλέποντα. Δυσθυμῶν διὰ τὴν νέαν ταύτην τῶν ὀνειρῶν του διακοπὴν κατένευσε τὴν κεφαλὴν κατὰ τρόπον τυπικῆς φιλοφρονήσεως, ὁ νεανίας ἀνταπεκρίθη μετὰ μείζονος φιλοφρονήσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ὡς και ὁ ἴσπανὸς ὑπερηφάνως. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐπεθύμει ὁ τελευταῖος νὰ περιμεῖνῃ μέχρις οὗ ἀπομακρυνθῇ ὁ περιττός ἐκεῖνος γείτων, ἀλλὰ μάτην ἐδοκίμασε τοῦτο και ἐξεπλάγη ὅτε μετ' ὀλίγον εἶδε τὸν νεανίαν λαμβάνοντα καθίσμα και καθεζόμενον ὀλίγα πρὸ τῆς εἰκόνος βήματα πρὸς ἀνεταίτεραν, ὡς ἔδει, και ἡσυχωτέραν αὐτῆς θέαν.

Ὁ αὐθάδης! ἐψιδύρισε γογγύζων ὁ Δὸν Πέτρος „ὡς μάλιστα αὐτὸς θέλει νὰ χλευάσῃ τὴν πολιάν μου κεφαλὴν“. Καὶ ἀφῆκε τὸ δωμάτιον βαρυθυμώτερος ἢ προχθές.

Εἰς τὸν προθάλαμον συνήντησε τυχαίως ἓνα τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς πινακοθήκης, ὃν και ἠγχαρίστησεν ἐγκαρδίως διὰ τὴν παρεχόμενὴν αὐτῷ ἐκ τῆς ἐλευθερίας και συχνῆς τῶν εἰκόνων ἐπισκέψεως ἀπόλαυσιν, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρατηθῇ και νὰ μὴ παραπονεθῇ ὀλίγον διὰ τὸν νεαρὸν ἐκεῖνον ταράξιαν. „Παρητηρήσατε ἴσως, κύριε, εἶπε, ὅτι μία πρὸ πάντων ἐκ τῶν ἑμετέρων εἰκόνων μετ' ἔλκει ὑπερβολικὸν ἔχω δι' αὐτὴν ἐνδιαφέρον, ἔχει σημασίαν τινα δι' ἐμὲ ἢ εἰκὼν ἐκείνη, τὴν ὅποιαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκφράσω διὰ λόγων. Πάντοτε ἠρχόμην, ἐφ' ὅσον ἐπετρέπετό μοι ἀπὸ μέρους Σας, διὰ νὰ θεωρῶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα και ἦτο ἡ μόνη μου χαρὰ νὰ τὴν βλέπω ἀνενόχλητος, διότι τὸ πλῆθος δὲν περιδιαβάσει ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ κάτω ἀλλὰ, φαντασθῆτε, ἓνας νέος, ἓνας κακὸς ἄνθρωπος μετὰ παρεμύνευσε, και τώρα ἔρχεται πάντοτε ὁσάκις και ἐγὼ ἔρχομαι, και μένει, και εις τὸ πείσμα μου μένει αὐτοῦ ὀλοκλήρους ὥρας πρὸ τῆς εἰκόνος, ἢ ὅποια βέβαια δόλου δὲν τὸν ἐνδιαφέρει.“

Ὁ κύριος ὑπεμειδίασεν, ἐννοήσας ἀναμφιβόλως ποῖον ὑπαινίσσετο ὁ γέρον ὡς δυνάμενον νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν του, και εἶπεν „ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον δὲν δύναμαι νὰ δικαιώσω τὰ καράπονά Σας, διότι, φαίνεται, ἡ εἰκὼν ἐξ ἴσου πολὺ ἐνέχει ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν νέον ἐκεῖνον κύριον, ἀφοῦ δὲν είνε πρώτη φορὰ, καθ' ἣν μένει πρὸ αὐτῆς διαρκῶς.“

— „Πῶς τοῦτο; Πῶς εἶνε λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;“
— „Εἶνε κάποιος κύριος Φρέβεν, ἔχων και τίτλον εὐγε-

ναίας“ εξηκολούθησεν ὁ κύριος „καὶ μένει ἀπὸ πέντε, ἕξ μηνῶν ἐδῶ, ἀπ’ ἧς δὲ κατὰ πρῶτον εἶδεν ἐκείνην τὴν εἰκόνα, τὴν κυρίαν, δηλ. μὲ τὸν πτερωτὸν πῖλον, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἐπισκέπτεσθε, δὲν ἔπαυσεν ἔκτοτε προσερχόμενος τακτικῶς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην δια νὰ θεωρῇ αὐτήν. Λοιπὸν πείθεσθε τῶρα τοῦλάχιστον, ὅτι θὰ ἔχη βέβαια ὁ ἄνθρωπος ἐνδιαφέρον δι’ εἰκόνημα, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον ἐπισκέπτεται.“

— „Θεὲ καὶ Κύριε! Ἐξ μηνῶν!“ ἀνεφώνησεν ὁ γέρον. „Πάρα πολὺ σκληρὰ ἠδίκησα τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! Ἴσως μάλιστα καὶ δὲν ἐφέρθη εὐγενῶς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν θυμὸν μου. Καὶ εἶνε μὲ τίτλον, εἶπατε; Εἶνε κρίμα νὰ λεχθῇ περὶ τοῦ Δὸν Πέτρου Δὲ Λιγέζ, ὅτι αὐτὸς προσηγήθη ἀνοικείως πρὸς ξένον ἄνθρωπον. Σὰς παρακαλῶ, εἶπατε αὐτῷ . . ., ἀλλ’ ὄχι ἀφήσατε, ἐγὼ πάλιν θὰ τὸν συναντήσω βέβαια, καὶ θὰ τὸν ὀμιλήσω.“

IV.

Ὅτε τὴν ἐπαύριον ἐπίσης προσῆλθε καὶ εἶρε τὸν Φρέβεν πρὸ τῆς εἰκόνης ἐπλησίασεν αὐτὸν μετὰ προσηνοῦς ἤθους, ὅταν ὅμως ὁ νέος παρεμέρισεν εἰς ἐνδειξὴν σεβασμοῦ, διὰ νὰ παραχωρήσῃ τὴν καλλιτέραν πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου θέσιν εἰς τὸν γέροντα, ἔκαμιν οὗτος φιλόφρονα ὑπόκλιση πρὸς χαίρετισμὸν καὶ εἶπεν:

— „Ἄν δὲν ἀπατώμαι, Κύριε, πολλάκις ἤδη Σὰς εἶδον ἐνδιατρίβοντα πρὸ αὐτῆς τῆς εἰκόνης. Φαίνεται νὰ Σὰς συμβαίη τὸ ἴδιον μὲ ἐμέ. ἔχω καὶ ἐγὼ πολὺ ἐνδιαφέρον δι’ αὐτὴν τὴν εἰκόνα καὶ ποτὲ δὲν χορταίνω νὰ τὴν βλέπων.“

Ὁ Φρέβεν ἐξενίσθη ἀπὸ τῶν λόγων τούτων, διότι τὴν αὐτὴν ἔσχε καὶ αὐτὸς ἐντύπωσιν ἐκ τῶν ἐπισκέψεων τοῦ γέροντος καὶ εἶχε μάθει πόσος ἦτο καὶ μετὰ τὸν σκαιὸν καὶ ψυχρὸν τῆς χθὲς χαίρετισμὸν δὲν ἀνέμενε τόσον φιλόφρονα ὀμιλίαν ἀπὸ μέρους τοῦ γέροντος.

— „Ὁμολογῶ, Κύριε“, ἀπήντησε μετὰ στιγμιαίων ἐνδοιασμών, „ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης ἐνταῦθα εἰκόνης αὐτὴ μ’ ἐλκύει, διότι . . . ἐπειδὴ ἔχει τι ἡ εἰκὼν αὐτὴ, ἔχει κάτι ἐνδιαφέρον δι’ ἐμέ.“

Ὁ γέρον ἠτένιζε πρὸς αὐτὸν δι’ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τινὰ ὑφους, ὡς ἀνὰ δὴλ. νὰ μὴν εὕρισκεν ἐντελῶς ἐπαρκῆ τὴν ἀπάντησιν ταύτην, ἀλλ’ ὁ Φρέβεν συνῆλθεν ἐν τῷ μεταξύ καὶ ἐξηκολούθησεν:

— „Εἶνε ἀληθῶς περίεργόν τι ἢ ἀπὸ τῶν καλλιτεχνημάτων ἐν γένει, ἀλλ’ ἰδίᾳ ἢ ἀπὸ τῶν εἰκόνων ἐντύπωσις. Χίλιοι ἐπισκέπται μίᾳ πινακοθήκης εἰμποροῦν νὰ παρέλθωσι πρὸ μίᾳς εἰκόνης, νὰ εὕρωσιν ἀπαιστον τὴν ζωγραφίαν, νὰ ἐπιδοκιμάσωσι τοὺς τεχνικούς τῶν χρωμάτων συνδυασμούς, ἀλλ’ οὐδὲν ἐπὶ τέλους νὰ δίδωσιν εἰς τὸ βάθος τοῦ καλλιτεχνήματος σημαντικώτερων τῶν κοινῶν τούτων ἀντιλήψεων, ἐνῶ εἰς τὰ ὅμοια πάλιν ἐνὸς καὶ μόνου φανεροῦται βαθυτέρα τις σημασία, καὶ μένει αὐτὸς ἐκεῖ δέσμιος καὶ μόλις δυνάμενος ν’ ἀποσπᾷ τὰ βλέμματα ἀπὸ τοῦ δράματος καὶ ἀπέρχεται διὰ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἐπαναλάβῃ ἐκ νέου τὸ παρατηρητικὸν ἔργον του.“

— „Ἴσως ἔχετε δίκαιον, ὅπλαβεν ὁ γέρον σύννοος καὶ πάντοτε πρὸς τὴν εἰκόνα ἀναβλέπων“, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι τοῦτο μόνον περὶ μεγάλων συμπλεγμάτων δυνατὸν νὰ λεχθῇ, περὶ εἰκόνων δηλ. ἐν αἷς ὑπετυπώθη ὑψηλῆς τις καρὰ τοῦ ζωγράφου ἰδέα. Πρὸ ταιούτων μεγαλοσχημῶν ἔργων πολλοὶ

μὲν κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἦττον ἀδιάφοροι παρέρχονται, εἰς ἓνα δὲ μόνον ἐκδηλοῦται ἡ κυρία τοῦ καλλιτεχνήματος σημασία καὶ ὁ μόνος οὗτος θαυμάζει ἐν τῇ ἐκτελέσει τὴν βαθύτητα τοῦ τεχνίτου διάνοιαν. Ἀλλ’ ἀρὰ γε πρέπει νὰ φρονῇ τις τὸ ἴδιον καὶ περὶ ταιούτων προτομῶν.“

Ὁ νέος ἠρθῆρσε καὶ „Διατὶ ὄχι;“ ἠρώτησε μειδιῶν. „Μήπως τὸ εὐμορφὸν αὐτὸ πρόσωπον, τὸ εὐγενὲς μέτωπον, τὸ σκεπτικὸν αὐτὸ βλέμμα, τὸ ἐρατεινὸν τοῦτο στόμα, ὅλα αὐτὰ δὲν ἐπλάσε μετὰ πολλῆς βαθυνοίας ὁ ζωγράφος, μήπως δὲν ἐνέχουσιν ἐλκυστικὸν τι οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τούτου, ὡς τε . . .“

— „Σὰς παρακαλῶ!“ εἶπεν ὁ γέρον διακόπτων τὸ Φρέβεν καὶ προσπαθῶν ὡς οἷόν τε ἀβροφρόνως ν’ ἀποκρούσῃ τὴν ἰδέαν του. „βέβαια ὡραιότατῃ θὰ ἦτο ἢ πρὸ τοῦ ζωγράφου πρωτότυπος γυνί, διότι γνωρίζω, ὅτι ἡ οἰκογένεια ἔχει ὡραίας γυναῖκας.“

— „Πῶς; ποία οἰκογένεια;“ ἀνεφώνησεν ἐκπληκτος ὁ νέος ὡς εἰ ἀμφιβάλλων περὶ τῆς πνευματικῆς τοῦ γέροντος ὑγιείας, ἂν καὶ εὕρισκε τόσον εἰς τοὺς λόγους του ἐνδιαφέρον. „αὐτὴ δὲ ἡ εἰκὼν εἶνε ἀπλοῦν τῆς φαντασίας ἔργον. Κύριε μου, καὶ τοῦλάχιστον δύο, τρεῖς ἑκατονταετηρίδας παλαιά.“

— „Πιστεύετε λοιπὸν καὶ Σὰς εἰς αὐτὸν τὸν μῦθον;“ εἶπε σιγαλῆ τῇ φωνῇ ὁ γέρον. „Σὰς παρακαλῶ, τὸ πρᾶγμα νὰ μείνῃ μεταξύ μας, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο ἠπατήθησαν οἱ ὀξυδερκεῖς τῆς εἰκόνης κητόρες· καλέ, ἐγὼ γνωρίζω τὴν γυναῖκα.“

— „Πρὸς Θεοῦ! εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὴν γνωρίζετε; καὶ ποῦ εἶνε τώρα; πῶς ὀνομάζεται;“ ἠρώτησεν ὁ Φρέβεν σφόδρα συγκευνημένος, ἐνῶ συγχρόνως ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Ἰσπανοῦ.

— „Ἐπρεπε νὰ εἶπω καλλιτέρον, ὅτι τὴν ἐγνωρίσα ἄλλοτε“ ἀπήντησε μὲ τρέμουσαν φωνὴν καθ’ ἣν στιγμὴν ὕψωσε καὶ τὸ ὕψρον του βλέμμα πρὸς τὴν εἰκόνα. „Ναί, τὴν ἐγνωρίσα ἐν Βαλεντία πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν πάρα πολλὸς καιρὸς. Εἶνε ἡ Δόνα Λαύρα Τορτόζη, αὐτὴ εἶνε.“

— „Εἰκοσιν ἔτη!“ ἐπανελάβεν ὁ Φρέβεν τεθλιμμένος καὶ κατηφής. „Εἰκοσιν ἔτη! ὄχι, τότε δὲν εἶνε ἐκείνη, δὲν εἶνε αὐτή.“

— „Δὲν εἶνε αὐτή;“ ὅπλαβε παραφόρως ὁ Δὸν Πέτρος. „Δὲν εἶνε ἐκείνη λέγετε; Καὶ πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ὁ ζωγράφος ἐπενόησε τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ τοῦ προσώπου καὶ δι’ ἀπλῆς χρωματολογικῆς ἐπιτηδειότητος ἐτελείωσε τὴν εἰκόνα; Δὲν θέλω νὰ ἀδικήσω τὸν τεχνίτην, διότι βεβαίως ἦτο ἱκανώτατος ζωγράφος καὶ τὰ χρώματά του γνήσια καὶ ἀνθηρὰ ὡς ὁ ἀκμάζων βίος. Ἀλλὰ νομίζετε, ὅτι ταιούτος τις τεχνίτης δὲν ἠθέλε δημιουργῆσαι παρὰ ταύτην ὅλως διάφορον εἰκόνα; Ὅσον καὶ ἂν δὲν γνωρίζετε αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν Τορτόζη, δὲν παραδέχεσθε ἀρὰ γε, ὅτι αὐτὴ ἐδῶ ἡ γυνὴ ἔχει πρᾶγματι συγγενικὴν τινα ὁμοιότητα, χαρακτηριστικὰ τινα ὑπ’ αὐτῆς τῆς φύσεως καθαρῶς ἐκπεφρασμένα, τὰ ὁποῖα ὅμως μόνον εἰς πιστὸν ἀπεικόνισμα, οὐδαμῶς δὲ εἰς φανταστικὰς ζωγραφίας δύναται νὰ ἀποτυπωθῶσιν; Σὰς βεβαίῳ, κύριε, ὅτι εἶνε εἰκὼν ἐκ πραγματικοῦ πρωτοτύπου ληφθεῖσα, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο εἶνε, εἰμὴ αὐτὴ ἡ Δόνα Λαύρα, ὡς εἶδον αὐτὴν πρὸ εἰκοσαετίας ἐν τῇ ὡραίᾳ Βαλεντία.“

— „Ἀγαπητέ μοι, κύριε“, ἀπήντησεν αὐτῷ ὁ Φρέβεν, ἀπάρχουσαν ὁμοιότητες, ὄντως ἀπατηλαὶ ὁμοιότητες. Παλλάκις νομίζομεν, ὅτι ὁ δαίμων, ὃν συνηγήσαμεν καὶ μεθ’ ὃ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΙΣΧΑΦΕΝ.

Σχεδιογραφία Φερδ. Λίνδνερ.

ομίλησάμεν εἶνε ὁ γνωστός ἐκεῖνος φίλος μας, ἔταν δὲ ξε-
νίζόμενοι πῶς ἐκ τῆς παλαιωθείσης περιβολῆς του ἐρωτή-
σωμεν ἂν εἶνε αὐτὸς ἐκεῖνος ἢ ἄρα γε ἄριστος αὐτοῦ συγ-
γενῆς, δὲν δυσκολεύομεθα νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ὅπως ξένος
πρὸς ἡμᾶς ὑπάρχει ὁ μεθ' οὗ συνδιαλεγόμεθα. Ὁμολογῶ
ἐπίσης, ὅτι ἡ εἰκὼν αὐτῆ δύναται νὰ ἔχη φυσικὰ τοῦ γένους
χαρακτηριστικὰ καὶ ὅτι ὁμοιάζει μὲ τὴν ἀξίεραστον Δόνα
Λαύραν, ἀλλ' ἡ εἰκὼν αὐτῆ εἶνε παλαιότερη καὶ ἐξ ὧν
τοῦλάχιστον δικαιούται τις νὰ συμπεράνη ἐκ τῶν ἀρχαίων
τοῦ οἴκου καὶ ἄλλων ἐπισήμων μαρτυριῶν, ἀνέκειτο πρὸ
ἐκατὸν καὶ πενήκοντα ἐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγ. Μαγ-
δαληνῆς ἐν τῇ πόλει Κ., ὅπου πάλιν εἶχεν ἀφιερωθῆ τυ-

χαίως, χωρὶς ὅμως νὰ παραγγεῖλθῃ εἰς ζωγράφον, ἐξ οὗ πάλιν
εἰκάζεται, ὅτι κατὰ πᾶσαν εὐλογον πιθανότητα ἐγράφη
ὑπὸ τοῦ γερμανοῦ ζωγράφου Λουκά Κράναχ.

„Αἱ, ἀφοῦ εἶνε ἔσση, ἐγὼ δὲν ξέρω τί ἔπαθον τὰ μά-
τια μου“ ἀνεφώνησεν ἐν ἐξάψει ὁ Δὸν Πέτρος καὶ ἔλαβε
τὸν πλὸν του. „Αὐτὸ εἶνε σατανικὴ γοητεία καὶ θέλει ἴσως
ἀκόμη μίαν φοράν κατ' αὐτὴν τὴν γερωντικὴν ἡλικίαν μου
νὰ με βυθίσῃ διὰ τῆς εἰκόνας ταύτης εἰς τὴν παλαιὰν δυσ-
θυμίαν καὶ μελαγχολίαν.“ Δάκρυα ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς
ὄφθαλμούς τοῦ γέροντος, δρομαίως καὶ διὰ παραπαιόντων
βημάτων καταλιπόντος τὴν πινακοθήκην.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΙΟΜΑΝΙΑΣ.

Εἰς τὸν γαλακτώδη χυμὸν, τὸν ὅποιον ἐμπεριέχουσιν
αἱ χλωραὶ σπερμοθῆκαι καὶ οἱ καυλοὶ τοῦ μήκωνος, εὐρί-
σκεται καὶ μία οὐσία ῥητινώδης, τὴν ὅποιαν ἀπολαμβάνομεν
ἀποξηραίνοντες τὸν χυμὸν τοῦτον καὶ ἀποκαλοῦμεν ὕπιον,
ἐν τῶν δραστικωτέρων δηλητηρίων καὶ συγγρόμων ἐν τῶν
σπουδαιοτέρων λαματικῶν φαρμάκων. Ἐν ᾧ σύμπας ὁ πε-
πολιτισμένος κόσμος ἀπὸ αἰῶνων ἤδη τὸ γνωρίζει καὶ τὸ
μεταχειρίζεται ὑπὸ τὰς δύο του ταύτας ἰδιότητας, ἧτοι ὡς
δηλητηρίον ἀφ' ἐνός, καὶ ὡς θεραπευτικὸν μέσον ἀφ' ἐτέ-
ρου· αἱ χῶραι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς κεντρικῆς Ἀσίας τὸ
θεωροῦσι, καὶ ὡς μέσον ἀπολαύσεως, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπέρμε-
τρος κατανάλωσις ἀπορροφᾷ ὑπέρογκα ποσὰ χρημάτων καὶ
ἀποτελεῖ σπουδαῖον ἐμπορικὸν παράγοντα. Καὶ εἰς τὴν Εὐ-
ρώπῃ, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰς παραθαλασσίους αὐτῆς πόλεις, ὡς
π. χ. εἰς τὸ Λονδῖνον, μετεδόθη ἡ χρῆσις τοῦ ὁποίου ὡς πο-
τοῦ, ἐνταῦθα δὲ εἰς ἰδιαιτέρα „ὀπισπωλεῖα“ συνέρχονται
ἄθροιο πάντες ὅσοι διατρίψαντες ἐν Ἰνδικῇ ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις
χώραις τῆς Ἀσίας ἀπέκτησαν τὴν ἕξιν τοῦ νὰ μεθύσκωνται
δι' αὐτοῦ. Οἱ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ναρκωτικοῦ τούτου
δηλητηρίου παραδεδομένοι Ἀνατολίται καπιλῆζοι τὰ ὁποῖα
καταπότια διὰ μέσου πηλίνων καπνοσυρίγγων, μόλις δ' ἀρχί-
σωσι τὸ κάπνισμα, καταλαμβάνει τὰς αἰσθήσεις των εὐάρε-
στός τις ἐξέγερσις, ἣν διαδέχεται μετὰ μικρὸν βεβρωδῆ
ὑπνος, ἐξ οὗ ἐγείρονται μετὰ κεφαλαλγίας, κεμηκῶτων νεύ-
ρων καὶ μεθ' ὧν τῶν συμπαρομαρτούντων τῇ κερηβαρία
ἐνοχλήσεων, αἰτίνες ἐξακολουθητικῶς ἐπιτείνονται ἕως οὗ
νέα δόσις τοῦ δηλητηρίου ἀποδιώξῃ πάλιν ἐπὶ βραχὺν χρό-
νον τὰς δυσάρεστους ταύτας καὶ θλιβεράς συνεπείας.

Χάρις εἰς τὰς προόδους τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ νεωτέρου
κόσμου κατορθώθη νὰ εἰσαχθῆ εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τά-
ξεις τῆς τε Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἡ χρῆσις ἄλλου τι-
νός, ἐκ τοῦ ὁποίου κερδαινομένου, μέσου, τὸ ὅποιον ὅσον ὠφε-
λιμώτερον, ἄλλο τὸσον εἶνε καὶ κινδυνωδέστερον καὶ ἐν βρα-
χυτέρῳ χρόνῳ προκαλεῖ τὰς αὐτὰς μὲ τὸ ὅπιον ἐνεργείας.
Ἡ μορφίνη, τὸ δραστικώτατον τοῦτο στοιχεῖον τοῦ ὁποίου,
γνωστὸν παρὰ τοῖς ἰατροῖς ὡς εὐεργητικὸν μέσον εἰς διαφό-
ρους ἀλγεῖνας ἀσθενείας, ὡς καθησυχαστικὸν τῶν νεύρων,
ὡς θεραπευτικὸν φάρμακον πρώτης τάξεως, ἀνευ τοῦ ὁποίου
δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἰατρός, κατήγησεν ἀπὸ τινος χρό-
νου φοβερά μάλιστα τῆς κοινωνίας μας καὶ βαθμηδὸν μετε-
τρέπη ἀπὸ σωτηρίου εἰς ὀλέθριον τοῦ ἀνθρώπινου ὄργανο-
μοῦ φάρμακον. Ἀρχικῶς ἡ μορφίνη ἔχει μορφήν κρυσταλ-
λοειδοῦς λευκῆς κόνεως, σχετικῶς ἐλαφρᾶς, κικροτάτης τῆν

γεῦσιν, διαλυτῆς ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ οἴνῳ πνεύματι. Τούτου
ἐνεκεν εἶνε εὐπεπτοτέρα τοῦ ὁποίου, ἐπειδὴ δὲ διαλύεται εὐ-
κόλως ἐν τῷ ὕδατι, εἶνε κατάλληλος καὶ εἰς ὑποδορείους
ἐνέσεις, εἰς τὸν τρόπον δὲ τοῦτον τῆς χρήσεως αὐτῆς ἀκρι-
βῶς γίνονται καὶ αἱ μεγαλειότεραι καταχρήσεις, ὧν συνέπεια
εἶνε ἡ μορφιομανία. Αἰτία τούτου εἶνε, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος
τρόπος τῆς χρήσεως τῆς μορφίνης ὑπάρχει τόσον ταχέως καὶ
ἀσφαλῶς ἐνεργῶν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν μετὰ τὴν
πρώτην ἐνεσιν οἱ πάσχοντες νὰ τρέψωσιν ἀπόλυτον ἐμπιστο-
σύνην εἰς τὸ φάρμακον. Ἡ ἐνεσὶς γίνεται διὰ τινος μικρᾶς
σύριγγος περιεχοῦσης ἐν γράμμῳ, ἢ καὶ ὀλιγώτερον, μορφί-
νης. Ἡ σύριγγ' αὕτη φέρει εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς βελονοειδῆ
σωλήνα, ἐμπηγνυόμενον ὑπὸ τὸ δέρμα καὶ ἐκχέοντα ἐνταῦθα
τὸ ναρκωτικὸν ὕγρον. Ἡ ταχέια καὶ βεβαία ἐνεργεία τῆς
ἐνέσεως δελεάζει πραγματικῶς πολὺ τοὺς ὑποφέροντας πολ-
λοὺς πόνους, διότι νομιζοῦσιν, ὅτι ἐπὶ τέλους ἠτύχησαν νὰ
εὕρωσι μέσον, δι' οὗ ν' ἀπαλλάσσωνται τῶν ἀλγηδόνων των,
ἢ νὰ λησμονώσιν αὐτὰς τοῦλάχιστον ἐπὶ τινὰς ὥρας. Τὰς
ἐλαφροτέρας καὶ συνεπείας τῆς ἐνέσεως προερχομένης ἐνοχλή-
σεις, ὡς ναυτίαν καὶ ἐμετόν, δὲν τὰς λαμβάνουσιν οἱ ἀσθε-
νεῖς ὑπ' ὄψιν ἀπέναντι τῆς μαγικῆς ἐνεργείας τοῦ βουστοῦ,
τὰς λησμονοῦσι ταχέως καὶ μετὰ ἐκνευρωμένην χρῆσιν
ἀπαλλάσσονται καὶ τούτων. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται, διὰ τί
διαρκούντος τοῦ ἀρχικοῦ πάθους πάντοτε ἐπιζητεῖται ἡ ἐπα-
νάληψις τῆς σωστικῆς ἐνέσεως, ὁ δὲ ἀσθενὴς μόλις δύναται
νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὑπομονὴν του καὶ μετὰ πόθου ἀναμένει
τὴν ὥραν τῆς ἐνέσεως, ἀγνοῶν δὲ εἰς ἐτί τὰς κακὰς συνε-
πείας τῆς καταχρήσεως τῆς μορφίνης καὶ ἐπιθυμῶν νὰ εὐ-
χαριστήσῃ τὰς αἰσθήσεις του, ἐπαυξάνει τὰς δόσεις τοῦ δη-
λητηρίου καὶ ἐν ἡ περιπτώσει ἀκόμη ἤρχισαν νὰ περιορίζον-
ται αἱ ἐκ τοῦ νοσήματός του ἀλγηδόνες. Ἀφ' οὗ δὲ σπαξ
γνωρῆσῃ τὰς δελεαστικὰς ἀπολαύσεις τῆς ἐκ τῆς μορφίνης
μέθης, εἶνε ἀδύνατον πλέον, ἐκτὸς ἐὰν ἔχη ἐκτάκτως ἰσχυ-
ρὰν θέλησιν, ν' ἀπαλλαγῆ τῶν δεσμῶν τοῦ δηλητηρίου πρὶν
ἢ ὑποστῆ ὅλας τὰς βασάνους καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ ὀδύνας. Πε-
ρίεργον καὶ δαμονικὴν τῷ ὄντι ἰδιότητα ἔχει τὸ φάρμακον
τοῦτο, ἀπαιτοῦν τὴν διαδοχικὴν καὶ συχνὴν αὐξήσιν τῶν
δόσεων του. Διδόμενον εἰς ἀνεπαρκεῖς ποσότητες προκα-
λεῖ τὴν χειρόστην καὶ ὀδυνηροτάτην κατάστασιν, τὴν κατὰ-
πτωσιν καὶ ἐλεεινότητα τοῦ τε σώματος καὶ τοῦ πνεύμα-
τος, μελαγχολίαν, παραληρήματα, ὑπέρμετρον ἐξερδιτισμὸν
τῶν νεύρων, ἐν ᾧ ἐπαρκεῖς, ἰδίᾳ δὲ αὐξοῦσαι, αὐτοῦ δόσεις
ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου ἐξαφανίζουσιν ὅλας ταύτας τὰς ἐνο-

χλήσεις, ἐπιφέρουσιν εὐθυμίαν καὶ φαιδρότητα, προκαλοῦσιν
ἐν τῷ σώματι τὸ αἰσθημα τῆς εὐεξίας καὶ τῆς ἀλγῆς καὶ
ἀποδιώκουσιν ὅλας τὰς φροντίδας καὶ τὰς λύπας. Διὰ τοῦτο
ὁ καθ'αυτὸ μορφιομανὴς μεταχειρίζεται τὸ προσφιλὲς μέσον
οὐχί, καθάπερ πιστεύεται, διὰ νὰ παράσῃ εἰς τὸ ταλαιπω-
ρούμενον σῶμα του ἡσυχίαν καὶ ὕπνον, ἀλλὰ κυρίως διὰ ν'
ἀπαλλαγῆ τῶν ὀχληροτάτων συνεπειῶν αὐτῆς τῆς μορφίνης,
ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ ὁ ἐκδοτος εἰς τὴν μέθην ἐξακολουθεῖ
συνεχῶς καὶ ἀκαταπαύστως νὰ πίνῃ, διὰ νὰ μὴ περιέλθῃ εἰς
τὴν κατάστασιν τῆς κερηβαρίας καὶ τῆς ἰσολοκρασίας. Ἡ
καθ' ἑξὶν κατάχρησις τῆς μορφίνης ἔχει πολλὰς ὁμοιότητας
πρὸς τὴν τῶν οἴνῳ πνευματῶν ποτῶν, μὲ τὴν διαφορὰν
ὅμως ὅτι τὸ μὲν οἴνῳ πνευμα εἶνε μεθυστικὸν μέσον τῶν κα-
τωτέρων τάξεων, ἐν ᾧ ἡ μορφίνη λάθρα ἐπιφέρει μεγίστας
καταστροφὰς εἰς τὰς ἀνωτέρας καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένας
τάξεις τῆς κοινωνίας, ὡς αἰτία ἀτελευτήτου ναυτίας, ἀϋπνίας,
νευρασθενείας καὶ φρενοβλαβείας.

Καὶ πραγματικῶς οὐδεὶς σχεδὸν μορφιομανὴς δύναται
νὰ διαψύχῃ τὰς ὀλεθρίας ταύτας συνεπείας, ἂν δὲν τραπῇ
ἐγκαιρῶς τὴν ἐναντίαν ὁδὸν καὶ δὲν ἀποφασίσῃ νὰ λυτρωθῆ
τοῦ θανατηφόρου τούτου ἐφιάλτου. Ἀλλὰ πόσον εἶνε δύσ-
κόλον νὰ ἐπιτευθῆ τοῦτο! Ἀπίστευτα σχεδὸν εἶνε τὰ μέσα,
εἰς ἃ τὰ δυστυχῆ θύματα τῆς μορφίνης καταφεύγουσι πρὸς
ἀπόκτησιν τοῦ ἀπαραίτητου δηλητηρίου, καὶ ἀνωτέρα πάσης
περιγραφῆς ἢ ἀθλιότης τῆς καταστάσεώς των, ὅταν ἐπὶ τέ-
λους ἀναγκασθῶσι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸν ἰατρόν, παρ' οὗ
προσδοκῶσι καὶ ἐλπίζουσι σωτηρίαν καὶ λύτρωσιν ἀπὸ τῶν
ἀνηκέστων δεινῶν των. Ἰσχυροῦσι πολλοὶ μορφιομανεῖς κα-
ταναλίσκοντες τρία γράμματα μορφίνης καθ' ἑκάστην, ὅτινες
ἐπὶ τέλους ἀναγκαζόμενοι νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἰατρικὴν θε-
ραπείαν, ἢ μὴ βρισκόντες ἡσυχίαν καὶ ἀναψυχὴν ἐκ τῶν
ἀνηκέστων αὐτῶν βασάνων, αὐτοκτονοῦσιν, ἐπίσης δὲ καὶ
πολλὰ κυρία τῶν ἀνωτέρων τάξεων γίνονται ἐκούσια θύ-
ματα τοῦ πάθους των καὶ ἀποθνήσκουσιν ἀπροσδοκῆτως

μόνον καὶ μόνον ἐκ καταχρήσεως τοῦ θανατηφόρου δηλη-
τηρίου. Τὰ ἐκ τοῦ δηλητηριασμοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος παρα-
τηρούμενα φαινόμενα εἶνε σπασμοὶ καὶ τρομώδεις κινήσεις
τῶν μυῶνων, παραλύσεις τοῦ σφριγκτήρος τῆς οὐροδόχου κύ-
στεως καὶ τοῦ ἀπηνυθισμένου ἐντέρου, παντοειδεῖς νευραλγίαι,
ἀναιμικὴ καὶ καχεκτικὴ ὄψις τοῦ δέρματος, πρὸ πάντων τοῦ
προσώπου καὶ τῶν κοίλων καὶ ἡμαυρωμένων ὀφθαλμῶν. Αἱ
σημαντικαὶ αὐταὶ διαταράξεις τῆς θρέψεως συνοδεύονται
πάντοτε καὶ ὑπὸ ἄλλων τοπικῶν παθολογικῶν μεταβολῶν,
παραγόμενων εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τοῦ σώματος, ὅπου γίνον-
ται αἱ ἐνέσεις, εἰς τοὺς βραχίονας, τὸ στήθος, τοὺς μηρούς
κτλ. καλυπτομένους ἐντὸς βραχέος χρόνου ὑπὸ ἀείρων φυ-
ματίων καὶ φλυκταινῶν καὶ πυορροουσῶν πληγῶν, αἰτίνες
καὶ ἔλλα ἀλγεῖνά παράγουσι καὶ πᾶσαν τῶν μερῶν ἐκεῖνων
κίνησιν ἐμποδίζουσι.

Κατὰ τοιοῦτόν τινα τρόπον βαίνουσιν οἱ ἀτυχεῖς ἢ πρὸς
τὸν βέβαιον καὶ ἀναπόφευκτον θάνατον ἐν μέσῳ σπαραγμῶν
καὶ ὀδύνης, ἢ πρὸς τὸ φρενοκομῆιον, ἢ ἄλλο τι παρόμοιον
καθίδρυμα, ὅπου ἡ θεραπευτικὴ τέχνη ἀγωνίζεται ν' ἀπαλ-
λάξῃ αὐτοὺς τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τοῦ πάθους των.
Ἰσχυροῦσι δύο τρόποι, καθ' οὓς οἱ ἰατροὶ προσπαθοῦσι ν'
ἀποσυνεθίσωσι τοὺς τοιοῦτους ἀσθενεῖς τῆς χρήσεως τῆς
μορφίνης, καὶ κατὰ μὲν τὸν ἕνα ἀποστεροῦσιν αὐτοὺς τῆς
δηλητηριώδους οὐσίας διὰ μιᾶς, κατὰ δὲ τὸν ἕτερον, τὸν
καὶ συνηθέστερον, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀρχίζοντες
συγγρόνως, ἀντὶ δι' ἐνέσεων, ἐσωτερικῶς νὰ δίδωσιν εἰς αὐ-
τοὺς τὸ φάρμακον, ἢ ν' ἀναμιγνύωσιν εἰς αὐτὸ καὶ ἄλλας
ὀπιούχους οὐσίας, τὸ βρωμιούχον κάλιον κτλ. Ἡ τοιαύτη
θεραπεία δὲν δύναται φυσικῶς κατ' ἄλλον τρόπον νὰ γίνῃ,
παρὰ μὲ τὴν πλήρη συγκατάθεσιν τοῦ πάσχοντος, πάντοτε
δ' ἀποτυγχάνει καὶ ναυαγεῖ, ἂν οὗτος δὲν σχηματίσῃ τὴν
ἀμετάκλητον ἀπόφασιν νὰ ὑποτάσσεται τυφλῶς εἰς ὅλας τὰς
προσταγὰς τοῦ νοσηλεύοντος αὐτὸν ἰατροῦ.

ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ.

Τῷ φάταψ μοι Δ. Κ. Β***.

ὦ! μάτην τὴν εἰκόνα τῆς ζητεῖς νὰ παραστήσω
Καὶ τὴν ὄραϊαν τῆς ψυχῆν νὰ σοὶ φωτογραφίσω.
Τὸ πῦρ, ἡ ἀγλή, ὁ αἰθὴρ εἰπέ μοι, ζωγραφεῖται;
Εἰς λέξεις καὶ εἰς χρώματα τὸ τέλειον μετρεῖται;
Εἰς παραδείσου ἕστασιν ἰδανικοῦ βυθίσου
Καὶ πλάσε τὴν εἰκόνα τῆς μόνον ἐν τῇ ψυχῇ σου.

Τὴν γοητεῖαν μουσικῆς εἰς λέξεις μὴ ζητήσης
Ἐὰν μὴ ἐκ τοῦ μέλους τῆς ὁ ἴδιος μεθύσης.
Θὰ ἐνοήσῃ τὸν θεὸν ποτὲ ἢ αἰσθησίς σου,
Ἐὰν δὲν φέρῃς τὸν θεὸν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ σου;
Καὶ εἴν' ἐκεῖνη, πιστεῦσον, μεγάλη ὡς θεότης.
Τελεῖα ὡς τὸ ἀγαθόν, ὡς ἡ ἰδανικότης.

Καὶ ὅμως πόσον ἔξοχος εἶν' ἐν τῇ συμφορᾷ τῆς
Καὶ πόσον, πόσον προσφιλῆ μ' εἶνε τὰ δάκρυά τῆς!
Καὶ οὐδεμίαν κἂν ἀράν! καὶ τὸ ἡδύ τῆς στόμα
Ἄγαπης εὐαγγέλιον μὲ φαίνεται ἀκόμα.

ὦ! μὴ με εἴπῃς ἄφρονα, ἀλλὰ ποθῶ τὸν βίον.
Νὰ διαμοιρασθῶ μ' αὐτὴν παλαιὴν καὶ θαυρῶν

Δὲν φέρει τόπον γυναικῶς ἐκ τοῦ συνήθους βίου
Εἶνε θεότης, ἐμπλεὴς φωτὸς καὶ μυστηρίου,
Ὡς ὑπνοβάτις τῆς Ἐδέμ, θαρρεῖς, ἀπεκομμένη
Καὶ ἀφυπνισθ' εἰς τὴν ζῶην κ' ἐδῶ ἀπεπλανήθη.
Ὡς ὕασις εὐφρόσυνον, ὡς ἄστρον τῆς Προνοίας
Ἐν μέσῳ τῆς κοινωνικῆς τὴν εἶδον ἐρημίας.

Δὲν ἔχει Φρόνης θέλητρα, κάλλος θαμβοῦν δὲν ἔχει,
Οὐδ' ἐπὶ ἄρματος χρυσοῦ διφρηλατοῦσα τρέχει,
Δὲν ἔχει ὄνομα βαρῆ, ἀδάμαντας, χρυσίον,
Κοινωνικὴν ἐπίδειξιν καὶ ὄλιβιον τὸν βίον.

Προγεγραμμένη τῆς χαρᾶς, μάρτυς ὁμοῦ καὶ θύμα,
Βλέπει τὸν κόσμον ζοφερόν καὶ ἔρημον ὡς μνημα.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ.

(τέλος).

Μετά τὸ πέρας τῆς μικρᾶς ταύτης ἀρχαίῃς θεατρικῆς παραστάσεως ἀπεχώρησε τοῦ ναοῦ ὁ βασιλεὺς Ἄτταλος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς πολυαριθμοῦ του συνοδίας, ἤρχισε δὲ ἡ μεγαλοπρεπὴς δημοτελής ἐορτὴ καὶ αἱ θυσίαι ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διονύσου, πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς εὐρυχώρου πλατείας.

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην κατώρθωσαν οἱ τεθαμβωμένοι ἐκ τῆς λάμπσεως θεαταὶ νὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ν' ἀποθαυμάσωσι τὴν ποικίλιαν καὶ τὴν ἐντεχνον κατασκευὴν τῶν ἀρχαίων ἱματισμῶν. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων καλλιτεχνῶν εἶχον ἐπὶ ὀλοκλήρους ἐβδωμάδας μελετήσῃ καὶ σπουδάσει τὴν ἀρχαιολογίαν, ἵνα ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῶς καὶ πιστῶς ἀναπαραγάγῃσι τὰς στολὰς καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν παρελθόντων αἰώνων. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς πομπῆς εἶχον ἀναγκασθῆ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ παραμελήσωσι τὸ ἐπάγγελμα καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν των, ὅπως κατορθώσωσι ν' ἀνταποκριθῶσιν εὐσυνειδήτως εἰς τὰ ἐπιβεβλημένα αὐτοῖς καθήκοντα. Τὰ κοσμήματα, οἱ δακτύλιοι, τὰ ἐνώτια, τὰ φέλια, οἱ θύλακοι, αἱ βράβδοι, τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς, τὰ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΕΙΩΝ.

σανδάλια κτλ. κατασκευάσθησαν μετ' ἐπιμελείας, ἀκριβείας καὶ στερεότητος, παντὸς ἐπαίνου ἀνωτέρας. Πρὸς τὸ ἐσπέρας, ὅτε ἤρχισε νὰ δῆ ὁ ἥλιος, τὸ θέαμα εἶχε καταστῆ λαμπρότατον. Ζωηρῶς ἠκτινοβόλει ἡ κεφαλὴ τῆς Θεᾶς Νίκης ἀπὸ τοῦ θριαμβευτικοῦ ἄρματος τοῦ Ἄτταλου καὶ τὰ ποικίλα χρώματα τῶν ἀκτίνων τοῦ ἑσπερινοῦ ἡλίου ἀντανεκλώντο εἰς τὰς ἀπειραριθμούς ἐπωμίδας τῶν ἀξιωματικῶν, εἰς τὰ κοσμήματα τῶν κυριῶν καὶ εἰς τὰς διόπτρας τοῦ θεωμένου κόσμου. Ἐίπε δύσκολον ἐν γένει νὰ περιγραφῇ ἡ ὄψις τῆς ἐορτῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν. Φαντάσθητε ἕνα ἀπέραντον κήπον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ πίδακα φωτιζόμενον ὑπὸ λαμπροῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός, κύκλω τοῦ πίδακος τούτου εὐρείαν λίμνην, περιβαλλομένην πανταχόθεν ὑπὸ μυρίων φεγγαβολουσῶν ἠλεκτρικῶν λυχνιῶν, μεγάλους ναοὺς καταυγαζόμενους ὅτε μὲν ὑπὸ ἐρυθροῦ, ὅτε δὲ ὑπὸ πρασινοχρόου μαγικοῦ φωτός, ἀνὰ μέσον τῶν κλάδων τῶν δένδρων ὑποκεκρυμμένα χιονόλευκα ἀγάλματα, εἰδῶλα, ἀπομιμήσεις τῆς τέχνης,

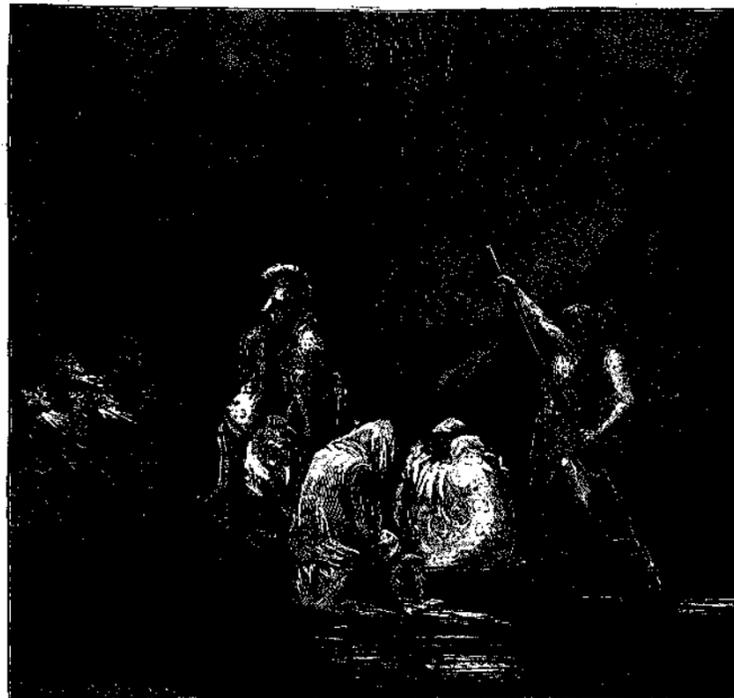
βωμοῦς, μικρὰ θυσιάστῃρα καὶ ἐγγὺς αὐτῶν παραπήγματα ἐστολισμένα φαντασιωδῶς, βεβαμμένα ἀλλοκότως καὶ φέροντα ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς, ἐντὸς αὐτῶν πωλητὰς ἐκ Νουβίας, Περσίας καὶ ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀπειραριθμούς λυχνίσκους, φωτίζοντας πανταχόθεν εἴτε ἐν μικρῶν θεάτρων, εἴτε ἐν παράπηγμα, ὅπου ἄνθρωποι ἐνδεδυμένοι ἀρχαίῃς στολῆν ἦδον καὶ παρέχον μουσικὰς συναυλίας δι' ἀρχαίων ἑλληνικῶν μουσικῶν ὀργάνων. Ἄνὰ πᾶν βῆμα ἀπῆντα τις κήρυκας

καὶ ἐγκωμιαστὰς, ἐστολισμένους διὰ μαργαριτῶν, πτερῶν καὶ διφθερόν, πλάνητας μουσικοὺς θιάσους, στρατόπεδα διὰ τοὺς μαχητὰς μετὰ σκηνῶν καὶ φρουρίων, ἔπειτα πάλιν παραπήγματα κεκοσμημένα διὰ περσικῶν καὶ Ἰνδικῶν ὑφασμάτων. Πανταχόθεν ἠκούοντο φωναὶ, κρῆλαι, ἄσματα, σαλπίσματα καὶ θόρυβος ὄρχουμένων. Εἰς τὰς διαφόρους παρόδους τοῦ κήπου εὕρισκέ τις πλήθος ἀνθρώπων, μεταξὺ δ' αὐτῶν τοὺς καλλιτέχνους καὶ τὰς συζύγους των, ἐνδεδυμένους ὡς Ἑλληνικὰς μαχητὰς, ἱερείας, ἀνθοστεφεῖς παρθένους καὶ πολλοὺς στρατηγούς, ὑπερφάνως φέροντας τὴν περικεφαλαίαν των. Ἐν τοῖς

ἐστιατορίοις καὶ καφενεῖοις συνωστίζετο ἐπίσης ἀπειρον πλῆθος θορυβούντων, ὄρχουμένων, ἀδόντων καὶ γελόντων ξένων, μόλις δὲ ἦτο δυνατόν εἰς τὸν ὄφθαλμόν τοῦ ἀνθρώπου νὰ περιλάβῃ ὅλας ταύτας τὰς ἐντυπώσεις χωρὶς ν' ἀποκάμῃ καὶ νὰ ἐξαντληθῇ. Αἱ αἰσθήσεις τοῦ θεωμένου ἐταράσσοντο καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λειτουργήσῃσι πλέον ἐκ τῆς τόσης λάμπσεως, ἐκ τῶν τόσων χρωμάτων, τῶν τόνων καὶ εἰκόνων, αἵτινες ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐντὸς ἀσυνήθους πλαισίου παρίσταντο. Ὁ κόσμος μετέβαινε ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο θέαμα, καθ' ὅδον δὲ οἱ ἐν τοῖς παραπήγμασι πωλητὰς ἐσταμάτων τοὺς παρερχομένους καὶ ἐφώνουν αὐτοῖς πάσῃ δυνάμει: Στολίδια! Στολίδια! Ταχυδρομικὰ δελτάρια ἀπὸ τὴν Πέργαμον! Ἐλαίας! Ἐλαίας! Ἀγοράσατε ἀνθη! Ὁδηγὸς τῆς Περγᾶμου! Ἀνθοδόχος, μαργαρίτας, ἐνώτια, φέλια, ἑλληνικὰ ποτὰ κτλ. — Ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τις ἐπίσης καὶ τὸν δούρειον ἵππον, δι' οὗ οἱ Ἀχαιοὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ τεῖχη τῆς Τρωάδος, ἑλληνικὸν θηριοτροφεῖον καὶ ἄλλα εἶδη ἀρχαίων

διασκεδάσεων, ὅπου ἐπεκράτει ἀκράτητος εὐθυμία καὶ ζωηρότης. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ βασιλεῖον τοῦ Πλούτωνος καὶ τὴν χώραν τῶν ἀφῶνων πνευμάτων, τὸν ζοφερόν Ἄδην, δὲν παρέλειψαν νὰ παραστήσωσι καὶ νὰ ἐκθέσωσι τὰ ἄδυστα αὐτοῦ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ εἰσορμῶντος φαιδρῶν πλήθους. Μίαν τῶν μικροτέρων λιμνῶν τοῦ ἀπέραντου κήπου εἶχον μετασχηματίσει δι' ὕψηλῶν καὶ ἀποκρήμων βράχων ἐν σκληροῦ χάριτος εἰς τὸν ποταμὸν Στύγα. Ὁ Χάρων μετὰ τῆς λέμβου του ἴστατο παρὰ τὴν ὄχθην, ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ κατέλθωσιν εἰς τὰς ὑποχθονίους χώρας δι' ἐνὸς ὑποφαίου πέπλου καὶ ἀντὶ εἰκοσαλέπτου ἀμοιβῆς τὸν διεπύρθευεν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Ἐδῶ ὑπῆρχεν εἰς τεχνητὸς τρικέφαλος Κέρβερος, φυλάττων τὴν εἰσοδὸν καὶ προὔπαντων τοὺς προσερχομένους διὰ φλογῶν καὶ καπνοῦ, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἀναθρώσκοντος. Ἐγγὺς τοῦ ἀβλαβοῦς τούτου τέρατος ἔφερον ἡσκοτεινὴ ὁδὸς εἰς τι στε-

καθημερινῶν τοῦ βίου, δὲν ἐλησιμένοι ὅμως, οὐδὲ θὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὴν ἡμέραν τῆς λαμπροτάτης ταύτης ἐορτῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς γερμανικῆς καλλιτεχνίας. Χιλιάδες ἀνθρώπων, φιλοπόνων καὶ ἀκαμάτων ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς τέχναις, συνειργάσθησαν μετὰ ζήλου πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς, ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπῆντα δαπάναις ὑπερόγκους — ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτυχία αὐτῆς ὑπερηκόντισε καὶ τὰς τολμηροτάτας προσδοκίας. Τὸ Βερολίνον καὶ μετ' αὐτοῦ σύμπασα ἡ Γερμανία οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὰς ἡμέρας ταύτας — θὰ τὰς ἐνθυμῆται δὲ καὶ καθ' ἡν ἐποχὴν ἴσως αἱ περιστάσεις ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ πάλιν ν' ἀπολαύσῃ καὶ νὰ εὐφρανθῇ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῆς εἰρήνης, τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Καθ' ἡμέραν ἡμῶν ἐθεωρήσαμεν νὰ παράσχωμεν κάπως ἐκτενεστέρην περιγραφὴν τῆς ἐν Βερολίνῳ καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως, καὶ ἰδίᾳ τῆς ἡμέρας, καθ' ἡν ἐπετελεσθῆ ἡ λειτουργία. Ἑλληνικὴ ἐορτὴ, νὰ ἐπισυναφῶμεν δὲ

ΕΝ Τῷ ΒΑΣΙΛΕΙῷ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

νὸν καὶ ἐρεβώδες ἄντρον, ὅποθεν διὰ στενῶν ἐν τοῖς τοίχοις αὐτοῦ βωγμῶν ἠδύνατο ὁ περίεργος νὰ ἴδῃ τὰ ἀπειραριθμὰ πλήθη τῶν ἱπταμένων ψυχῶν τῶν τεθνεώτων. Μετὰ βραχείαν περιήγησιν ἐν τῷ σκοτεινοτάτῳ τούτῳ σπηλαίῳ ἐφθάνε τις τέλος εἰς ἕτερον μικρὸν ἄντρον, ὅπου δύο εὐσπλαγχνοὶ καὶ παρθεναὶ „σκιαὶ“ ἐκίρων τοῖς διψῶσι περιηγηταῖς τὸ ποτόν τῆς „Λήθης“ ἐντὸς ἀρχαίων κυπέλλων. Ἄλλ' ὅστις ἔπινε τὸ ὕδωρ τούτου τῆς Λήθης, ὅπερ εἶχεν εὐωδίαν καὶ γεῦσιν ἑξαίρετου καὶ φλογεροῦ οἴνου, ἴσως ἄφινε πρὸς στιγμὴν κατὰ μέρος ὅλας τὰς φροντίδας καὶ τὰς λύπας τοῦ

εἰς τὰς περιγραφικὰς σημειώσεις μας καὶ ὀλίγας ἐπεξηγηματικὰς εἰκόνας, διότι, νομίζομεν, διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρέχομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ αὐθις ἀφορμὴν νὰ πεισθῶσιν, ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ ἔθνη ἀνατρέχουσιν εἰς τὴν ἀθάνατον ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα, ἐφ' ὅσον πειρῶνται καὶ ἀγωνίζονται νὰ μορφώσωσιν ἑαυτὰ, λαμβάνοντα ὡς πρότυπον καὶ ὑπογραμμὸν τοὺς εὐκλεεῖς ἡμῶν προγόνους, ἐπὶ τοσοῦτον δύνανται νὰ ἦνε βέβαια, ὅτι προσπελάζουσιν ἀληθῶς εἰς τὴν τελειότητα καὶ ὅτι γίνονται ἄξια νὰ καταλάβωσι διαπρεπῆ καὶ ἐπιζήλον θέσιν ἐν τῷ πολιτισμῷ τοῦ σημερινῦ κόσμου.

1. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΔΕΦΡΕΓΓΕΡ. Ὁ διάσημος οὗτος τοῦ Μονάχου καλλιτέχνης εἶνε ὁ δημοτικώτερος πάντων τῶν συγχρόνων γερμανῶν καλλιτεχνῶν, Ὁμορφὸς τῆς ζωγραφικῆς ἀποκαλούμενος, ὡς παραστήσας τῷ ὄντι διὰ τοῦ χρωστικῆς ἀφελέστατα τὸν ποιητικὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς βίον τῶν πατριῶν του, ἐν ᾧ ἔξ ἄλλου μετ' ἀπαραιμῆλου χάριτος ἐτελείωσεν ἔργα μεγαλόνομα, ὅσα ἡ περίφημος Παναγία του. Διαμένει ἐν Μονάχῳ ἀπολαίῳ τῆς προσκομισθῆς ἐκτιμήσεως παρὰ τῆ αὐτοῦ φιλοτέχνη κοινωνία καὶ περιστοιχίζομενος ὑπὸ τρυφερωτάτης οἰκογενείας. Οἱ ἐκεῖ διαβίωσαν

τες ἐνδομοῦνται τὴν ἑπαυλὴν τοῦ ὄντως ὀλίγου καλλιτέχνη, ὑπὲρ ὕψηλῶν καὶ πυκνῶν δένδρων περικυκλωμένη καὶ ἀναδίδουσαν ἀπὸ τῶν μικρῶν παραθύρων ἢ τὰς γλυκεῖας φωνὰς τῶν τέκνων του ἢ τὰς ὠραίας κεφαλὰς τῶν εἰκόνων του. 2. ΤΙΡΟΑΙΣ. Τὸ εἶδος δὲ, εἰς ὃ μετ' ἐπιτυχίας, ἐπεδόθη ὁ γερμανὸς καλλιτέχνης εἶνε ἡ τοῦ τυρολικῶν βίου ἐποποιία, καὶ εἶνε ἀπειραριθμὰ τὰ ἔργα, εἰς ἃ ἀπετύπωσε τὴν χάριν καὶ τὴν ἀφελείαν του. Οὕτως ἡ ἡμέτερα εἰκὼν παρέχει τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὴν γλυκυτάτην ὄψιν κορα-

σίδος των μερών εκείνων, ελη δε η θαυμαστή επιτυχία του Δεφρεγγέρ συνίσταται εις το φυσικώτατον μειδίωμα της κόρης και το σκωπτικόν πως ήθεός της, τα δύο ταύτα γνωρίσματα των Τυρολιδίων.

8. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΥΣΧΑΦΕΝ. Διά του σχεδιογραφημένου τούτου (εν σελ. 219) ο Φερδ. Αίνδερ ήβηλε να παραστήση την τύχην των άτυχών εκείνων πτηνών, τα όποια φεύγοντα το φύκος των βορειοτέρων κλιμάτων κατά τας νύκτας του φθινοπώρου διέρχονται άγελήδην την Βόρειον θάλασσαν κατευθυνόμενα προς νότον. Είς τούδε μεγάλους φόρους των γερμανικών παραλίων, και πρό πάντων εις τόν τοφ λιμένος Κουσχάφεν, συμβαίνει επανειλημμένως καθ' έκαστον έτος περιέρχον φαινόμενον. Όστις περιδιαβάζει την νύκτα, εις τινα απόστασιν από των φάρων τούτων, παρατηρεί, ότι το φώς των από καιρού εις καιρόν έπισκιάζεται υπό πυκνού νέφους, το όποιον εκ του πλησίον όρώμενον δεν είνε άλλο, παρά πυκνόν σμήνος πτηνών, ίπταμένων περι το φώς του

φάρου άπαράλλακτα όπως κατά τας θερινάς της Άνατολής έσπέρας άπειράριθμα έντομα περικυκλούσι το φώς των έν τοίς θεματίοις μας λυχνιών.

Προσεκνόμενα υπό του φωτός και κατόπιν υπό των ζωπρών ακτίων του άποτυφλούμενα, όρμώσι τα πτηνά μετ' ακαδέκτου δυνάμεως κατά των ύάλινων πλαιών, κατασυντρίβοντα τοιουτοτρόπως τας κεφαλάς ή τας πτέρυγας των. Οί φύλακες των φάρων ξερχόμενοι κατόπιν του θαλαμίσκου των συλλέγουσι τα σκουσία ταύτα θύματα της άπερσεφίας και άνταμειβουσιν έαυτούς δια τόν μονότονον βίον των, φθίνοντες το κρέας των επί εσχάρας ή παρασκευάζοντες ατέδ έκαστος κατά το μέτρον των μαγειρειών του γνώσεως.

4. Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΕΙΩΝ, εκ της έν Βερολίνω καλλιτεχνικής Έκθέσεως, σελ. 220.

5. ΕΝ ΤΩ ΒΑΣΙΛΕΩ ΤΟΥ ΠΑΟΙΤΩΝΟΣ, εκ της έν Βερολίνω καλλιτεχνικής Έκθέσεως, σελ. 221.

Η γνωστή έφημερίς „Gazette de France“ άφορμήν λαμβάνουσα εκ της περιόδου, ήν κατά Ιούλιον επεχείρησεν ο πρόεδρος της Γαλλικής δημοκρατίας, κάμνει τόν έξής ύπολογισμόν, τόν όποιον συνιστάμεν εις την περιέργειαν των φιλομαθών αναγνωστών μας. „Επί τη άπαπάνη ύποθέσει, λέγει ή έν λόγω έφημερίς, ότι ο κύριος Γκρεβύ δά ύποχρεώθη να πληρώση την έν τη σιδηροδρομική άμαξοστασία δέσιν του, δά έχη τά ακόλουθα ύδοιοπορικά έξοδα:

Table with 2 columns: Location and Amount. Rows include Paris to Dijon, Dijon to Dole, Dole to Mont-sous-Vaudrey, and total amounts.

δία να επανακάμψη πάλιν εις Παρισίους 47 „ 30 „ έν συνόλω 94 φράγκ. και 60 έκασ.

Άλλ' ο κύριος Ιούλιος Γκρεβύ λαμβάνει έντασίως από του ταμείου του Κράτους 800,000 φράγκων ως έξοδα ύδοιοποριών και περηγήσεων. Και όμως ο πρώτος άνήρ της Γαλλίας ούδέποτε ταξείδευει. Έπομένως καθ' έκαστον έτος εκ του εξοδημάτος τούτου έχει την ικανότητα να οικονομή σωστάς 299 χιλιάδας 905 φράγκα και 40 έκασοστά. Έάν δε πολλαπλασιάσωμεν το ποσόν τουτο με τόν αριθμόν των έτών, καθ' ά υπήρξεν άρχηγός του έν Γαλλία πολιτεύματος, εύρίσκομεν ότι ο σεβαστός γέρον συνέλεξεν ήσυχώς και άνευ επανιδνών επχερήσεων το ύπέροχον ποσόν των 5,389,297 φράγκων και 20 έκασοστά.”

Κατά τινας πληροφορίας δημοσιευθείσας έν τινι γερμανική στρατιωτική περιοδική το σώμα των αξιωματικών του Ιταλικού ναυτικού άποτελείται επί του παρόντος εξ 8 άντιναυάρχων (58—59 έτών ήλικίας κατά μέσον όρον), έν 16 ύποναυάρχων (55 έτών ήλικίας κατά μέσον όρον ο νεώτατος δέ έχει ήλικίαν 49 έτών), έν 37 διοικητών θωρηκτών πλοίων της γραμμής, έν 48 διοικητών φρεγαττών, έν 40 διοικητών κορβητών, έν 235 άντιπλοιάρχων, και εξ 155 ύποπλοιάρχων. Το έπιτελείον του ναυτικού συνίσταται έν δύο άντιναυάρχων ως γενικών έπιθεωρητών, έν 3 ύποναυάρχων, 6 πλοιάρχων, 6 άρχιμηχανικών, 18 μηχανικών πρώτης και 10 δευτέρας κλάσεως. Το μέγα τουτο πλήθος των αξιωματικών έν τή Ιταλική ναυτική είνε φυσική συνέπεια της άκαμάτου δραστηριότητος, μεθ' ής από δεκαετίας ή Ιταλική κυβέρνησις εργάζεται προς ανάπτυξιν των κατά θάλασσαν δυνάμεών της. Το σώμα των μηχανικών αποτελείται εκ δύο άρχιμηχανικών, εξ 8 μηχανικών έχόντων βαθμόν πλοιάρχου και 82 άλλων κατωτέρων ύπαλλήλων. Το σώμα των ίατρών του ναυτικού συγκροτούσιν 118 ίατροί όλων των βαθμών, από του ναυάρχου μέχρι του βοηθού. Έν τή ναυτική Σχολή του Αφρόνου εύρίσκονται 205 μαθηταί, έν δε τή Σχολή των μηχανικών έν Βενετία διδάσκονται επί του παρόντος 158 νέοι. Κατά τόν προϋπολογισμόν του έτους 1885—1886 ο αριθμός των ναυτικών δυνάμεων της Ιταλίας έκτός των άνωτέρω μνημονευθέντων αξιωματικών, συμποσούται εις 11,800 άνδρας.

Έν τέλει του έτους 1884 οί σιδηρόδρομοι όλης της ύψηλιου είχαν έκτασιν 468,108 χιλιομέτρων, εξ ών ή μόν Εύρώπη είχε τας 189,487, ή

Άμερική τας 239,468, ή Άσία τας 20,539, ή Άφρική τας 6,561 και η Αυστραλία τας έπιλόπους 12,053.

Και το μόν πλέγμα των ευρωπαϊκών σιδηροδρόμων κατά τας διάφορους χώρας είχεν ως εξής:

Table with 4 columns: Country, Kilometers, per 100 sq. km, per 10 sq. km. Lists countries like Germany, Austria, England, etc.

Έκ τούτων εξάγεται, ότι την μεγαλειέραν ανάπτυξιν έν σχέσει προς την έκτασιν της χώρας υπέστησαν οί σιδηρόδρομοι έν Σαξονία και έν Βελγίω, κατόπιν δε πυκνότεροι είνε οί σιδηρόδρομοι έν Άγγλία, έν Άλσατι, έν Βάδη, έν Βυρτεμβέργη, έν τας Κάτω Χώρας, έν Έλβετία, έν Βαυαρία και έν Πρωσία.

Έν δε τή Άμερική αί Ηνωμένα Πολιτεία μόνι έχουσι σιδηροδρόμους έκτάσεως 201,735 χιλιομέτρων, κατόπιν έρχεται ο Καναδάς μετά 15,000, το Μεξικόν, μετά 5,200, ή κεντρική Άμερική, αί Αντίλλαι, ή Κολουμβία και ή Βενεζουέλα μετά 2,210, ή Βραζιλία μετά 6,115, ή Άργεντινή δημοκρατία μετά 4,100, ή Παραγουάη μετά 72 μόνον χιλιομέτρων, ή Ούρουγουάη μετά 470, ή Χιλή μετά 1,850, το Περού μετά 2,600 και τέλος ή Βολιβία μετά 56 χιλιομέτρων.

Αί δαπάναι προς στρώσιν των έν Εύρώπη μόνον σιδηροδρομικών γραμμών, ύπελογίσθησαν εις 70,520, 750,900 δραχμών. Και ή μόν Γερμανία έδαπάνησε 12,085,150,000, ή δε Αυστρία 6,370,850,000, ή Άγγλία 20,020,520,000, ή Γαλλία 11,180,672,000, ή Ρωσία 6,020,150,000, ή

Ίταλία 2 1/2 περίπου δισεκατομμύρια δραχμών κτλ. Έν συνόλω τέλος πάντων τα κεφάλαια τα κατατεθέντα προς στρώσιν όλων των επί γής σιδηροδρόμων ύπελογίσθησαν εις 125 δισεκατομμύρια δραχμών.

Ο αξιος των Γάλλων άριστοτής έν Τορκίνω Παύλος Βέρτ, ο δίδασμος φυσιολόγος και πολιτικός, φυσιοδίφης άμα και ύπουργός, άμείλικτος δέ του κλήρου διώκτης, άνοίγει εύρύτατον στάδιον ένεργείας εις τούς έξένους έκείνους τόπους. Την κατάλληλον αΐτου έκλογήν ως διοικητού της άπεράντου εκείνης γαλλικής άποικίας, πρό διετίας προσαρτηθείσας τή μητροπόλει, μαρτυρεί σόν τοίς άλλοις και ή έν σχεδίω μελετηθείσα, προσεχέστατα δέ διοργανουμένη Ίδρυσις Τορκινικής Άκαδημίας, της όποίας πρακτικών μέλημα έσται ή συναγωγή και διατήρησις παντός, δ.τι ανάγεται ιστορικώς εις το Τορκίνον, και ή βαθμιαία ήμέρωσις του λαού δια της έξαπλωθείσας στοιχειώδους τινός παιδείσεως, δυνάμενης να προετοιμάσθ τούς ικανωτέρους εις την κατάληψιν έπιστημονικών βιβλίων, καταλλήλιος εις την άναμνησκήν γλώσσαν από τούδε μεταφραζομένων. Έκτός δε του άναμορφωτικού τούτου έργου, το όποιον ή πρακτική του σοφού εκείνου άνδρός διάνοια έπιτυχώς δά τελειώση, μελετθται και ή γαλλική μετάφρασις πάντων των έπιστημών εγγράφων, όσα, εις διαφόρους γλώσσας συντεταγμένα, σχετίζονται προς την πολιτείαν της άποικίας ως και ή Ίδρυσις

Είς των συνεργατών του έν Λονδίνω εκδιδόμενου Ιατρικού περιοδικού „Medical Press“ διηγείται, ότι διατρίβων εσχάτως έν Παρισίους έπισκέφθη και μίαν κλωνικήν, όπου εύρίσκειτο μία άσθενής, ήτις, έρωτηθείσα πόσον έπάγγελμα μετέχεται, απεκρίθη ότι εκκαθαίρει δασκάνθρωπων συναρμολογούμενα κατόπιν εις σκελετούς προς χρήσιν των επιδιδομένων εις ανατομικάς μελέτας. Ο άνταποκριτής, γενόμενος περίεργος, ζήτησε και άλλας πληροφορίας παρά της άσθενούς ταύτης, δούσης αΐτω και την διεύθυνσιν του εργασταίου των σκελετών, έν φ προηγουμένως ειργάζετο. Τή επαύριον ο άγγλος έπισκέφθη το κατάστημα τουτο, κείμενον έν τή πεδιάδι του St. Denis και έχον εύρείας διαστάσεις. Έν τή μεγαλειτέρα των αίθουσών του εύρίσκονται δύο σειραι λεβήτων, άφ' ών αναθρώσκουσιν άτμοι αναδιδόντες όσμην, άνυπόφορον και εις αΐτούς τούς συνειδησίμως εις την άτμοσφαιραν των ανατομικών αίθουσών. Έν τοίς λέβησι τοίτοις βράζονται τά δασκάν άπαλλάσσονται των τενόντων των. Η δυσκολοτέρα εργασία συνίσταται εις την εξάρθρωσιν των όστών της κεφαλής, δια να έπιτευχθ δέ τουτο, και μάλιστα εις τά κρανια των παιδιών και των νεαρών ύποκειμένων, απαιτείται ή κούσθης του κρανίου να πληρωθ ή δια ξηρών πίσων καθυγραίνοντων δι' ύδατος, δια να εξογκωθώσι και να διαρρήξων άνευ βλάβης των όστών και τας λεπτότερας ραφάς. Πολλοί λέβητες είνε ώρισμένοι δι' όστά ζώων, εξ ών κατόπιν κατασκευάζονται σκελετοί χάριν φυσικοεπιστημονικών μελετών, σημαντικώς εφθνηότεροι των ανθρώπινων και άποτελούντες σπουδαίον παράγοντά του έξαγωγικού έμπορίου των Παρισίων. Έκ των λεβήτων έξαγόμενα τά όστά τοποθετούνται επί τραπέζων, όπου έπιμελώς άποκαθαίρονται άφ' όλων των παραρτημάτων των, οίον τενόντων, ιστών κτλ. Οί την εργασίαν ταύτην εκτελούντες εργάται πληρόνται άδρως, μάλιστα δε όσοι έχουσι να προπαρασκευάσωσι μικρούς σκελετούς, οίον βατράχων, σαυρών κτλ. Το λίτος το έπιπέον έν

δημόσιον βιβλιοθηκών έν τας σημαντικώτερας πόλεις και μία Έθνική των άγρίων εκείνων Βιβλιοθήκη έν Χανού, έδρα της Άκαδημίας και του βέικτου άρροστού.

Η ταχύτης της αύξήσεως των τριχών ποικίλλει. Ο πάγων αύξάνει κατ' έτος 6 1/2 δακτύλους, ώστε όδοιροντούτης γέρον τακτικώς περικόπτων τόν πάγωνά του μέχρι της εποχής ταύτης του βίου έντασίως τριχάς έχούσας 33 κοδών ήλικος. Ότι ή άνδρική κόμη δεν έχει την αυτήν και ή γυναικεία προς αύξησιν ιδιοφυίαν άποδεικνύεται και έν τούτου, ότι το δέρμα της γυναικείας κεφαλής φέρει πυκνότερον τιμελωδών ιστών πλέγμα. Περί της πτώσεως των γυναικείων τριχών δύναται τις να λάβη τά κατάλληλα μέτρα ένθυμούμενος τόν έξής αλάναστον κανόνα: Έσφ' όσον έν μόνον τέταρτον των πεσοσών τριχών δεν έφθασε το ήλικος 6 δακτύλων, ή πτώσις είνε όμαλή και ακίνδυνος έτι, δ' αναπληρωθώσι δε τά κενά δι' άλλων αφεύκτως αναφυησομένων τριχών. Όταν όμως κλείον τώ ένός τετάρτου ή αί ήμισια των αποβαλλομένων τριχών είνε λίαν βραχεία, τουτο είνε σημάδι νοστικής άποικίας, διότι αΐ τριχάς δεν έχουσι τότε αρκετήν δύναμιν προς τελείαν αύξησιν και άνάγκη να ληφθώσι μετά προσοχής το κατάλληλα μέτρα προς άποφυγήν ταχείας και τελείας φαλακρητος.

Η ΣΥΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ.

Όρχισον πάλιν, άμα τή μεταβολή του καιρού, ν' αναφαινούνται τά πρώτα κινήματα της γυναικείας φανασίας και αΐ πρώται δηλώσεις αυτής περι των άνατροπών, άς μέλλει να προκαλέση κατά το προσεχές φθινόπωρον. Έπί του παρόντος δεν έχομεν άλλο να παρατηρήσωμεν, παρά έκείνο το όποιον είπομεν ήδη και πρό δεκαπέντε ήμερών, ότι δηλαδή αΐ κυριαί έξακολουθητικώς και έπιμόμως αγωνίζονται ν' άπομνησθώσιν έν πάσι τούς άνδρας. Περί της συμμορίας, ήτις κατέλαβε τούς νέους της εποχής μας, δια τά γαλλικά φύλλα γράφουσι ασύτрас πολλός, περιγράφουσι δε τούς

σημερινούς κομφεομένους ως έξής χωρίς το παράπαν να παρασύρονται εις άπιστεύτους ύπερβολάς. Έκαστος ξένος, όστις θέλει να φαίνεται χλις έν Παρισίους, όφείλει να δέσθ την κεφαλήν του έντός πύλου, έχοντας ύψος τοδλάχιστον 3/4 του μέτρου, πλατύτατον γυρον και στυπνότητα λίπους. Το κάλυμμα τουτο της άτυχούς κεφαλής πρέπει να καλύπη ού μόνον ταύτην, αλλά και όλον το μέτωπον και, ει δυνατόν, να έπισκιάξη και αυτό το πρόσωπον. Κάτωθεν δε το περιλαίμιον πρέπει και αυτό να φθάνη ύψος της σαγόνας, διότι πών περιλαίμιον έχον ύψος ολιγώτερον των 12 ύφκα-

τομέτρων είνε ικανόν εκ των προτέρων να καταστρέψη τήν φήμην και τήν υπόληψιν κατά το όνομα ενός κομφεουμένου νεανίου τής σημερινής κοινωνίας. Αφ' έτέρου όμως δεν καταβλάσκει τόση φροντίς περί τής ύπάρξεως του υποκαμίσου, διότι εις λαμοδέτης γιγαντιαίων διαστάσεων εξαπλώνει πάντοτε τās προστατευτικές πτέρυγας του υπεράνω του στοιχείου τούτου τής ανδρικής ένδυμασίας. Πάντα τὰ λοιπά άντικείμενα, τὰ αποτελούντα τόν ήματισμόν, πρέπει να ήνε βρον ένεστι στενά και να φαίνονται ως συνεσφιγμένα, ο έπενδύτης οφείλει να κομβώνεται σφιγκτά μέχρι του λαμοδέτου, δύναται δε να ήνε βροχύτερος ή μακρότερος, κατ' άρρεσκίαν του φέροντος, και όταν ήνε πολύ βραχύς, τότε κάτωθεν αυτού βλέπει τις πονηρός προσβάλλοντα τὰ χείλη του υπενδύτου. Αί περισκελίδες δέον να ήνε και αυτές στενά, και τὰ υπόδηματα εις όξυ άπολήγοντα, ως αί παρομοιωδώς στενάι λέμβοι των έν Κωνσταντινουπόλει πορθιμένων. Ο άριστερός οφθαλμός οφείλει πάντοτε και πανταχού να παρίσταται εις τό φως τής ημέρας, εις τους περιπάτους, εις τὰ δημόσια θεάματα κτλ. έξωπλισμένος δι' ένός Monocle, αλλοίμονον δ' εις τόν ότυχη έκείνον νεανίαν, όστις ήθελε ταλμήσει να παρουσιασθή εις τό δημόσιον άνευ τοιούτου προσθέτου μο-

νοφθαλμικού όργάνου. Έκαστος επίσης είνε υποχρεωμένος να φέρη και μίαν βράβδον, ή οποία όμως δεν πρέπει πλέον να έχη τὰ φιλάρεσκον

έκείνο μέγεθος και είδος, ύφ' ό τήν έβλέπομεν εις τās χείρας των κομφεουμένων των προηγούμενων έτών, αλλά να ήνε αληθινή μαγιοόμα, επιφύβων διαστάσεων, έφ' ής έν τούτοις δεν συνεϊθίζον να σπρωίζωνται, διότι είνε πάρα πολύ βραχεία, αλλά μάλλον κρατούσιν αυτήν ύψηλά και περιπατούντες κινούσιν αυτήν δια των δακτύλων. Καί τοιαύτα μέν είνε τὰ αποτελέσματα τής σύμμοχης φορής των πραγμάτων παρὰ τοίς άνδράσιν, βρον δ' άφορή πρός τās γυναίκας, παρατηρούμεν, ότι αυτές επιδίδονται όλονέν μετά ιδιαιτέρας προσοχής εις διαφόρους συρμικές μεταρρυθμίσεις, πανταχού δ' επιζητούσι να έδρουν άφορμήν πρός καινοπρεπέστεραν διαρρυθμίσεων του ήματισμού των. Ούτως αί άνασκαφαί του Schliemann δεν ύπήρξαν σπουδαία μόνον δια τήν καλλιτεχνίαν και τήν έπιστήμην, αλλά και εις τήν βιομηχανίαν των γερμανικών συρμών, φαίνεται, θα έπιφέρωσιν άγαθάς μεταβολάς και τροποποιήσεις. Τό Κεντρικόν φύλλον τής Βιομηχανίας των ύφασμάτων, έν των σπουδαιότερων όργάνων τής γερμανικής βιομηχανίας, έφιστά τήν προσοχήν των διαφόρων έργοστασιαρχών εις τήν κατασκευήν νέων ειδών έριούχων και μεταξωτών ύφασμάτων επί τής βάσει προτύπων, ειλημμένων εκ των άνασκαφών του Schliemann. Τό είδικόν ταύτο φύλλον γράφει πρός τοίς άλλοις, ότι έν τοίς υπό του γερμανού άρχαιοδύφου άνορυχθεισιν άντικειμένοις εύρέθησαν και ίστοί καλώς διατηρούμενοι και κινούντες ήμās εις θαυμασμόν δια των ώραίων και κομφών σχημάτων και σχεδιογραφημάτων, άτινα κατακαλύπτουσι τήν επιφανείαν των. Καί ταύτας μέν τās συμβουλάς του γερμανικού φύλλου δεν άμφιβάλλομεν, ότι θα λάβωσιν ύπ' έψην αί σημερινά κομφεουμένα κυρίαί, επί του παρόντος όμως φαίνεται, ότι μεθ' όλας τās προσπάθειάς των διαφόρων έργατών του συρμού πολύ θ' άργήσῃ να έλθῃ ή έποχή, καθ' ήν αί σημερινά γυναίκες θα συγκατατεθώσι να φέρωσι γενικώς τήν αρχαίαν έλληνικήν έσθήτα, τόν πέπλον και τόν άπλόν χιτώνα. Η ένταύθα παρατιθεμένη εικόνα π. χ. δεικνύει, ότι πάλιν έπιστρέφομεν ή μάλλον μένομεν εις τὰ ίδια, διότι εκτός άπλών και άφανών τιτων μεταβολών, ή ένδυμασία αυτή είνε άπαράλλακτος ή αυτή, ήτις ήτο και πέρσει του συρμού έν τοίς περιπάτοις. Να δώσωμεν ένταύθα και έπεξηγηματικές αυτής σημειώσεις, δεν είνε ανάγκη, ούδε έχομεν όρεξιν δι' αυτών να ζαλώμεν τήν κεφαλήν των φίλων άναγνωστριών, άτινες δια τής νοημοσύνης των και μόνης άμέσεως θα έννοήσωσι περί τίνος πρόκειται.

Κ. Κ. Α. Σ. εις Πέστην. Έστάλη. — κ. Σ. Κ. Β. εις Φιλιππούπολην. Η άποστολή έντεϋθεν γίνεται, ως συνήθως, τακτικώτατα. — κ. Τ. Μ. εις Λευκωσίαν. Έλήφθη και Σας ευχαριστούμεν, λίαν δε προσεχώς άποσταλήσονται τὰ αιτηθέντα. — κ. Α. Κ. Π. εις Λεμισόν. Σας ευχαριστούμεν δια τās δωδεκάς ήμίν φιλικάς όδηγίας. — κ. Α. Ζ. εις Άδριανούπολην. Έλάβομεν και Σας ευχαριστούμεν. Περισσότερα προσεχώς δι' έπιστολής. — κ. Γ. Κ. εις Κίον. Έλήφθησαν και Σας ευχαριστούμεν. — κ. Α. Κ. εις Αθήνας. Τό δέμα έλήφθη και Σας ευχαριστούμεν, λίαν δε προσεχώς άποστέλλονται και τὰ αιτηθέντα. — κ. Φ. Α. Σ. εις Σμύρνην. Αναμένομεν. Τὰ αιτηθέντα θα λάβητε αυτόθεν. — κ. Γ. Ρ. εις Βραΐλιαν. Έλάβομεν, ενεγράψαμεν και άπεστείλαμεν ήμίν τὰ αιτηθέντα. — κ. Σ. Δ. Ζ. εις Αθήνας. Σας ευχαριστούμεν δια τās φιλικάς ήμίν διαδέσεις. — κ. Γ. Π. Μ. εις Σύρον. Έλήφθη και Σας ευχαριστούμεν. Τήν παραγγελίαν Σας δυστυχώς μεθ' όλην μας τήν σπουδήν μόλις προσεχώς θα δυνηθώμεν να εκτελέσωμεν. — κκ. Ν. Β. εις Βαλτσά, Δ. Ι. Ζ. εις Παρισίους. Έχει καλώς. — κ. Β. Γ. εις Γένουαν. Δικαίως έγραψεν ή „Ημέρα“ πρό τιτων εβδομάδων τās παρατηρήσεις εκείνας περί των παρ' ήμίν και παρὰ

τοίς ξένοις έθνικών δωρεών και εύεργημάτων. Μεταξύ άλλων έχομεν και ήμείς να αναφέρωμεν, ότι βιβλιοπώλης τις, πέρσειν άποθανών ένταύθα, εκληροδότησεν εις τήν πόλιν τής Λευκίας 5 εκατομμύρια μάρκων, έτερος δε τις, Άνόνημος, χάριν εύεργετικών σκοπών έδώρησεν εις τήν πατρίδα του Σαλταβέδελ, μίαν κομόπολην πλησίον του Άμβούργου, 120,000 δραχμών, ταύτα δε πάντα γίνονται άνευ κρότου, άνευ κωδωνοκρουσιών και θυμιαμάτων δια τήν μεγαλοψυχίαν των αληθινών τούτων τής πατρίδος τέκνων. — κ. Θ. Μ. εις Μεσσηβρίαν. Τό νέον βιβλίον του Τισσώ, περί ού έρωτάτε φέρει τίτλον „de Paris a Berlin“. Φαίνεται δ' έν αυτώ ότι ο συγγραφεύς του „Ταξειδίου εις τήν χώραν των δικεκατομμυριών“ απέκτησε κατό τὰ τελευταία έτη εύνοικωτέραν ιδέαν περί των Γερμανών. Πολύ αξιανάγνωστον είνε τό έργον τούτο. — κ. Ι. Ζ. εις Δαμασκόν. Ότι οί Άμερικανοί είνε άνθρωποι των μεγάλων επιχειρήσεων, είνε γνωστόν. Έσγάτως τό δημοτικόν τυπογραφείον τής Βασουρίας ήρχισε να εκτυπώνη μίαν ιστορίαν του έμφυλου πολέμου, μέλλουσαν ν' άποτελεσθῃ έξ 80 τόμων, ών έκαστος θα έχη 1000 σελίδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Τό φυτά και ο μαγνητισμός, κατά τόν Carl du Prel. — Περί γυναικείας καλλονής (τέλος). — Η Έπατίς (Διήγημα — συνέχεια). — Περί μορφομανίας υπό Άσκληπιάδου. — Η εικόνα της. Ποίημα υπό Κων. Φ. Σκόκου. — Η πανηγυρική έκθεση των τεχνών έν Βερολίνω, μετά δύο εικόνων (τέλος). — Πινακοθήκη, ήτοι έρμηνεία των εικόνων. — Ποικίλα. (Τα έξοδα ενός ταξιδιου του Ιουλίου Γρεβύ και αί κατ' έτος οικονομίαι του. — Οί αξιωματικοί του ναυτικού τής Ιταλίας. — Αί σιδηροδρομικά γραμμαι όλων των κρατιών τής ύψηλίου. — Εκπολιτιστικά προσάθειαι του έν Τογκίνω γάλλου άρμοστού. — Ποικίλια τής αναπτύξεως των τριών). — Έπιστήμη. (Πώς και πού παρασκευάζονται έν Παρισίαις άνθρώπινοι οκελετοί). — Η συρμική κατάστασις, μετά μιάς εικόνας. — Μικρά Άλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Φραγκίσκος Δεφρεγγέρ, προσωπογραφία έν σελ. 209. — Γυρολίς, εικόνα του Φραγκίσκου Δεφρεγγέρ (έν σελ. 213). — Μεταβατικά πτηνά επί του φάρου του λιμένος Κουζάφεν, έν σελ. 217. — Χορός Ιερεϊών. Έν τῷ βασιλείῳ του Πλούτωνος, εκ τής έν Βερολίνω καλλιτεχνικής Έκθέσεως δύο εικόνας έν σελ. 220 και 221.

Έκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Βίλ & Hornum, εν Λειψία. — Χάρτες εκ τής Νουο Ραρτορμανφάκτορ εν Σχετσβόργου. — Σελήνη Frey & Sening, εν Λειψία.